

FÖRSVAR UTBILDAREN

RIKSSTÄMMAN

**STORT
SJUKVÅRDSUPPDRAG**

**RESERVOFFICERARNA
TILL FÖRSVARsutbildarna**

Från

Svenska Försvarsutbildningsförbundet

Ansvarig utgivare:

Generalsekreterare Bengt Sandström

Chefredaktör:

Informationschef Per Klingvall

e-post: info@forsvarsutbildarna.se

Redaktör:

Tommy Jeppsson

Annonschef:

Kontakta 08-587 742 00 eller

info@forsvarsutbildarna.se

Omslagsbild:

Christoffer Nykvist är på väg in i det militära via en Military Weekend.

Foto: George Lunqe

Adress:

Karlavägen 65, Stockholm

Postadress:

Box 5034, 102 41 Stockholm

Telefon:

08-587 742 00

Telefax:

08-587 742 90

Postgiro:

69310-1

E-post:

forsvarsutbildaren@forsvarsutbildarna.se

Hemsida:

www.forsvarsutbildarna.se

Originalframställning/Tryck:

Tryckerigruppen AB

Adressändringar:

adressandring@forsvarsutbildarna.se

Manusstopp för Försvarsutbildaren nr 4/13 är den 9 aug-13. Nr 4 kommer ut den 3 okt-13.

Upplaga 30 000 ex/utgivning, 5 nr under 2013.

ledare

Nu kavlar vi upp ärmarna ytterligare

Hemkommen från årets Riksstämman sitter jag åter på kansliet och summerar intrycken från två intensiva stämmodagar där jag i detta nummer av Försvarsutbildaren vill återge några av de tankar och budskap som präglade stämman.

Först vill jag dock framföra ett varmt tack till alla stämmodeltagare och till de föredragshållare som slutit upp till Tylebäck kursgård för att bidra till att skapa en utvecklande och givande stämman. Jag vill också passa på, och här är jag övertygad om att jag är språkrör för hela rörelsen, att prisa mina medarbetares från kansliet insatser; det är ju alla vi Försvarsutbildare tillsammans som avgör utgången av stämman!

Jag vill också som kortast återkomma till en av Riksstämmans absoluta höjdpunkter, utdelandet av förtjänsttecken och Försvarsutbildarnas förtjänstmedalj i guld.

Själva ceremonin uttrycker en erkänsla för allt det förtjänstfulla arbete som Ni medaljörer med frivilligt arbete ytterst lagt ned till stöd för samhällets förmåga att möta kris och krig. Utan att på något sätt förringa övriga medaljörer kan jag inte låta bli att särskilt omnämna den snart 89-åriga Försvarsutbildarkampen Karl-Erik Wiengren som erhöll sin guldmedalj efter 67 år inom rörelsen. För att travestera en pågående reklamkampanj för en större byggarukedja – han är en försvarsutbildare av det rätta virket!

Svenska Försvarsutbildningsförbundets decennielånga kräftgång ligger nu definitivt bakom oss. De senaste två årens utveckling – i uppdrag, verksamhet och i monetära termer är när man studerar 2012 års verksamhetsberättelse en respektingivande läsning. Utvecklingen är ett tydligt kvitto på den tilltro våra viktigaste uppdragsmyndigheter, Försvarsmakten och MSB, sätter till Försvarsutbildarnas förmåga att hantera och leverera resultat. Det är också en kvittens på att verksamhetsidén som antogs 2012 leder rätt. Ytterst är det Ni – medlemsförbund, instruktörer, funktionärer, medlemmar och frivilligt engagerade inom krishanteringsmyndigheterna som lagt grunden till utvecklingen. Att sedan våra folkvalda politiker oaktat partitillhörighet i många och olika sammanhang lyfter fram de frivilliga försvarsorganisationernas ökande betydelse för såväl folkförankring som för kompetensförsörjning.

För Försvarsutbildarnas medlemsförbund – och i synnerhet de regionala förbunden – finns nu många spännande och utvecklande uppdrag. Med ett årligt utlägg på 30 st GU-F:ar kommer, i den mån inte alla förbund redan är inblandade i en eller annan form, samtliga förbund att över tid inneha ett sådant värdskap. Härutöver finns ett potentiellt ökande antal Military Weekends, i år ett 30-tal fördelade på olika förbund för att som en av flera rekryteringskanaler stödja rekryteringen till Försvarsmakten och därmed också till Hemvärnet. Det finns således ett klart sammanhang mellan Försvarsutbildarnas bemanningsansvar för avtalsbefattningar inom hemvärnet, MW och GU-F.

Jag vill också i den här ledaren lyfta fram det besked som C PROD FRIV, Stefan Hallén gav under söndagen och som blev Riksstämmans "kiosk-vältare": Försvarsutbildarna har tilldelats det mycket betydelsefulla uppdraget att kompetensförsörja hemvärnets 900-hövdade hemvärnssjukvårdarorganisation. Det är nu helt avgörande att Försvarsutbildarnas regionala förbund nu fortsätter att utveckla kontakterna med hemvärnet så att vi tillsammans kan identifiera och rekrytera till de vakanser som finns. Av utomordentlig vikt är också att söka upp, öppna famnen och välkomna alla de frivilligkrafter som tidigare varit kopplade till Röda Korsets uppdrag in till Försvarsutbildarna och där spelar de regionala förbund en helt avgörande roll.

Sammantaget kan Riksstämmans budskap symboliseras i – vi kavlar upp ärmarna lite till!

Avslutningsvis önskar jag alla Försvarsutbildare – befintliga och tillkommande – en riktigt skön sommar!

Bengt Sandström
Generalsekreterare

Rekrytering, Rekrytering, Rekrytering! – var det någon som sa

Jag sitter och försöker sammanfatta mina intryck av årets Riksstämman som i år genomfördes på Tylebäck kursgård. Det har för alla aktiva varit ett år med hårt arbete att ta om hand den nya verksamhets-idén och att utifrån den utveckla vår verksamhet. Av redovisningarna att döma har vi ökat vår verksamhet och vårt engagemang på alla håll och kanter. Det som dock gjorde starkast intryck var att vi under söndagen fick reda på att Försvarsutbildarna får överta ansvaret för rekrytering och utbildning av hemvärnets sjukvårdare. Det är ett stort och mycket viktigt uppdrag vi åtar oss. Uppdraget innebär att vi nu går från ett ansvar för 126 befattningar i hemvärdet till totalt över 1 000 specialistbefattningar. Till detta kommer ett omfattande utbildningsansvar. Vi måste nu på riktigt allvar ta oss an rekryteringsuppgiften. Vi är sedan många år väldigt duktiga på att utbilda på alla möjliga olika sätt men vi har aldrig tidigare haft det direkta ansvaret för så många befattningar.

Det här kräver naturligtvis ett stort engagemang bland er ute i förbunden och att ni jobbar i än högre grad mot de/det

hemvärnsförband som finns närmast er. Det krävs att vi identifierar behoven och därifrån, med den lokalkännedom som finns, rekryterar bra människor. Det här är som sagt ett stort och omfattande uppdrag men under fikarasten efteråt hördes många som tyckte att det här var fantastiskt och bra för oss, verkligen något positivt att bita i. Jag fick den tydliga uppfattningen att det skall kavlas upp ärmarna och sättas igång. Det kändes verkligen positivt. Röda Korset fortsätter sin verksamhet året ut och omfattningen av nästa års utbildning ligger redan relativt fast så vi har en tid, om än mycket begränsad, på oss att komma upp ur startgroparna. Under sommaren kommer vi att fortsätta att ta fram underlag för att efter höstkonferensen vara i full gång. Min uppmaning till alla är ändå att sätta igång och förbereda er själva. Ta kontakt med bataljonsrepresentanter så ni smörjer upp kanalerna och ha en extra koll på intresserade individer.

Förutom Riksstämman och sjukvårdsuppdrag så närmar sig ju även sommaren med stormsteg. En sommar med mycket kursverksamhet och för mig ligger även

Almedalen och Försvarsforum framför ögonen. De senare är ju stora försvarsinformationsprojekt som syftar till folkbildning och diskussion om försvars- och säkerhetspolitik. Det är en viktig del av folkförankringen av försvaret. Det var många år sedan det fördes en så livlig debatt kring detta sårintresse. Är ni på Gotland i början av juli så hoppas jag vi ses på Försvarspolitisk Arena. Är ni inte där så får ni ta tillfället i akt att besöka oss i samband med seminarie-turnén med Försvarsforum i höst och nästa vår.

En tillönskan om en schön och solig sommar.

Per Klingvall
Chefredaktör

Livräddande insats vid Tylebäck kursgård i samband med balen

TEXT: LARS BJÖRK
FOTO: JAN ERIK NORDBERG HALLANDSGRUPPEN/LV6

I samband med att Hemvärnets musikkår Halland hade avslutat sitt framförande i samband med invigningen av Försvarsutbildarnas 100-årsjubileum blev Göran Lindh, spelande kårchef i Hemvärnets musikkår, uppmärksam på att det i närheten fanns ett barn som mådde dåligt och att man ropade efter läkare eller sjuk-sköterska. Göran som är utbildad sjuk-sköterska hörsammade och lämnade sin tuba

Göran Lindh gjorde en livräddande insats under festkvällen som är värt allt beröm.

till en kamrat och sprang fram för att bistå. Barnet, ca 1,5 år, var blåfärgat och visade inga tecken på att andas eller ha puls.

Göran vidtog en del akuta åtgärder, bl a mun mot mun-metoden, och efter en kort stund började barnet spontan-andas och återkom till medvetande. Barnet fördes till sjukhus med ambulans för fortsatt vård. Enligt uppgift kunde barnet skrivas ut från sjukhuset dagen efter.

Strax före dansen i samband med balen skulle påbörjas, uppmärksammade Hallands förbundsordförande Conny Hansén, samtliga gäster om Görans insats.

Det blev stående ovation och kvällens längsta applåd. ■

7 000 drönare

VID ETT SEMINARIUM på tanke-
smedjan Fri Värld presenterade
Katarina Tracz sin rapport
Drönarkriget – ett krig som alla
andra. Drönare är obemannade
luftburna farkoster. De har blivit
symbol för krigföring främst fört
av USA i Afghanistan, Pakistan
och afrikanska länder som Jemen.

Drönare är starkt ifrågasatta
på såväl moraliska som juridiska
grunder. Kritiker menar att
drönare skördar många civila
dödsoffer och drönarattacker
beskrivs ibland som "riktade
mord" eller "utomrättsliga av-
rättningar". I rapporten riktas
kritik mot att Obamaadministra-
tionen döljer de civila dödsoffren,

men samtidigt konstaterar
Katarina Tracz att drönartekniken
sannolikt skördar färre civila offer
än andra stridsmetoder. Den
juridiska frågan är omtvistad.

– USA hänvisar till kriget mot
terrorismen och rättfärdigar där-
igenom drönarattacker, sa
juristen Mark Klamberg vid semi-
nariet.

Amerikanska försvarsmakten
förfogar över 7 000 drönare och
antalet kommer att stiga, efter-
som denna typ av krigföring
anses kostnadseffektiv och inte
minst minskar risken för egna
förluster vid attacker till noll
eftersom ingen pilot sitter i
flygplanet.

Tankesmedjan Fri Värld har gett ut en rapport om Drönarkriget.
Foto: Fri Värld

Det svänger om Hemvärnet

FRÅN MILITÄR DISCIPLIN via
opera till svängig swingjazz. När
Hemvärnets musikkår i Kristian-
stad för andra året i rad utmanade
sitt eget musikkunnande i Hässle-
holm och bjöd på nya toner var
uniformerna utbytta mot
skjortor, slisar och klänningar.

– Mina damer och herrar, här
kommer ni att få höra oss spela
på ett sätt som ni aldrig hört den
här musikkåren spela förut. Det
blir livligt och lekfullt, sa kvällens
konferenciär Robin Wahl, ref-
ererad i kristianstadsbladet.se.

Musikkårens dirigent var
också den som hade stått för
jobbet att arrangera om 20-talets
swinglåtar så att de passade
musikkåren. Greppet att prova
på andra musikstilar än vad som
vanligtvis står på repertoaren
tillsammans med gästartisten
Gunhild Carling blev lyckat.

– Men det kräver mycket jobb.
Problemet är att musiken inte
är uppbyggd för en musikkår, så
det är Robin Wahl som konstnär-

lig ledare som arrangerat detta
så att det passar oss. Nu satsar vi
och har tagit av uniformerna och
klätt oss i tidsenliga kläder, säger
kårchefen P O Klang.

Publiken i det fullsatta konsert-
huset uppskattade de nya tapp-
ningarna av swing och av musik-
kåren i ny tappning. Stämningen
steg ytterligare när Robin Wahl
bjöd in Gunhild Carling.

– Den här kvällen är skvatt
galen och det är fantastiskt att
presentera henne, sa Robin Wahl.

Gunhild Carling intog scenen
med storm och drog inom kort av
solon på såväl trumpet, trombon
som sång.

Fredsbaskarna stöttar på Gotland

VETERANER FRÅN Afghanistan
ges stöd på Gotland genom den
ideella föreningen Fredsbaskarna
som är en lokal avdelning i
Sveriges veteranförbund.

400 000

ÖVER FYRAHUNDRA TUSEN
människor är engagerade i fri-
villiga försvarsorganisationer. I en
ny broschyr "Fyrahundra tusen"
får läsaren se vad dessa frivilligt
engagerade gör och åstadkom-
mer – och vad ett engagemang
kan leda till.

– I den här broschyren visas de
ingångar som de frivilliga för-
svarsorganisationerna kan er-
bjuda, säger Charlie Herolf som
är ansvarig för yrkesinformation
på Försvarsmaktens HR
Centrum.

Fyrahundra tusen är
den fjärde broschyren
i en serie där de övriga
är "Värt att försvara",
"Nittio dagar", "Med
omedelbar verkan" och
"Hårt och mjukt".

Broschyren tydliggör
de frivilliga försvars-
organisationernas verk-
samhet och hur de stöd-
jer Försvarsmakten med
att utbilda specialister
till Hemvärnet. Men
också organisationernas
roll som folkförankrare
av försvaret kommer
fram.

– De frivilliga försvars-
organisationerna är

viktiga kunskapsbärare genom
försvarsinformation både internt
och externt mot samhället, säger
initiativtagaren till broschyren,
Per Klingvall på Försvarsutbild-
arna.

Broschyren är framtagen i
samarbete mellan de frivilliga
försvarsorganisationerna och
Försvarsmakten. Den kan bland
annat beställas via HR Portalen
och från Försvarsutbildarnas
kansli.

Vidsel – Europas testbas för drönare

VIDSELS RAKETSKJUTFÄLT är
Europas största testområde för
drönare. De två senaste åren har
FMV haft intäkter på 130 Mkr
på att hyra ut anläggningen för
drönartester.

Förra året utfördes tester av
brittiska Firesadow i Vidsel, en
ny form av drönarhybrid utveck-
lad för terroristbekämpning i
områden som Afghanistan.

– Det här är ett sätt att minska
kostnaderna för Försvarsmakten

och bibehålla kompetensen på
våra ingenjörer, säger Mats Hak-
karainen som är provplatschef för
FMV i Vidsel, till Piteåtidningen.

Övningar och vapentester från
utländska försvarsföretag utgör
en allt större del av Vidselbasens
verksamhet. Provplats Vidsel, som
basen heter, har 170 anställda
och omsätter 220 Mkr per år,
meddelar nsd.se.

avdelningen av Fredsbaskarna,
80 medlemmar. De är veteraner
från insatser i Kongo, Sinai,
Kosovo och Afghanistan.

Dag för Rakel

KOMMUNIKATIONSSYSTEMET
Rakel har ägnats en dag där samverkan och teknik stod i fokus. MSB såg till att det blev användarnas dag. Programmet gav något för alla grupper: för nya användare i kommunala förvaltningar, för mer teknikintresserade i Rakelvana organisationer och om metodik som riktar sig till alla grupper.

Seminarier genomfördes såväl avseende riktlinjer om samverkan i Rakel som MSB:s nationella projekt för riktlinjer för ledning och samverkan.

– Med fler än 50 000 abonnenter och 300 organisationer som ska samverka i Rakel ställer det förstås stora krav på gemensam förståelse för hur systemet ska användas, säger Stefan Kvarnerås som är chef för Rakelverksamheten på myndighetens hemsida.

MSB:s generaldirektör Helena Lindberg gjorde ingen hemlighet av att många kommuner tycker att Rakelabonnemanget är för dyrt.

– Men nu är jag glad att vi har fått ett uppdrag av regeringen att göra justeringar i den så kallade kommunöverenskommelsen med Sveriges Kommuner och Landsting utifrån de förslag vi tog fram i höstas. Genom just-

eringarna kommer kommunerna att få rabatt med hjälp av ett nyinrättat samverkansbidrag, sa hon.

Årets Rakeldag, den fjärde i ordningen, lockade 800 deltagare och lokalerna var fullsatta. I många utställningsmontrar och under 17 seminarier spreds information om allt från hur Rakel kan fungera i energibranschen, hur Rakel kan användas för att samverka över förvaltningsgränser till frågor om strålning.

Det gavs information om Rakel under den fjärde Rakeldagen på MSB. Foto: MSB

Dalarnas riskområden kartlagda

NU ÄR DEN ÄRLIGA risk- och sårbarhetsanalysen för Dalarna klar. Länsstyrelsen behandlar i en rapport risker för allvarliga händelser som kan inträffa i länet. Det är allt från översvämningar till smittspridning.

– I risk- och sårbarhetsanalysen har vi kartlagt riskerna för allvarliga händelser i Dalarna. Analysen hjälper oss att förbättra vår förmåga att klara kriser när de inträffar, säger Anders Oksvold som arbetar med krisberedskap på Länsstyrelsen i Dalarna i ett pressmeddelande.

Analysen omfattar 17 typer av risker, till exempel extremt väder, avbrott i telekommunikationer och skogsbränder.

Mycket handlar om förebyggande arbete. Kan vi inte eliminera risker så måste vi förbereda oss. Ett exempel är dammbrott i Dalälven. Där har vi kartlagt vilka områden nära älven som kan hamna under vatten. Är vi förberedda kan vi hantera en sådan risk, säger Anders Oksvold.

Länsstyrelsen i Dalarna räknar med att hus kan hamna under vatten vid höga vattenflöden.
Foto: MSB

Krav för tidvis tjänstgöring

SKARABORGS REGELENTE, P4, har genomfört flera krigsförbandskurser i syfte att kontrollera soldaternas kunskaper och förmågor.

– Om Försvarsmakten ska kunna bygga trovärdighet i sin verksamhet får vi inte vara rädda för att ställa krav, säger bataljonschefen Patrik Edentoft på P4 till försvarsmakten.se.

41. mekaniserade bataljonen som huvudsakligen består av tidvis tjänstgörande personal har nyligen genomfört tre krigsförbandskurser, KFK, där soldaternas förmåga att hantera personligt vapen, pansarskott och handgranat testades. Också fysisk träning stod på programmet.

– Jag har varit mycket tydlig under rekryteringsperioden 2012 och under planeringen av detta års verksamhet med att jag som chef vill ha en bas att stå på när det gäller samtlig personal.

KFK:erna har genomförts huvudsakligen i syfte att säkerställa kompetensen hos de tidvis anställda soldaterna. Patrik Edentoft vill ha en acceptabel lägsta nivå.

– Förbandet byggs av och med människor som inte alltid arbetar ihop i vardagen. Detta är en stor skillnad i ett förband med tidvis tjänstgörande soldater jämfört med kontinuerligt tjänstgörande, säger Patrik Edentoft.

Från bråkstake till ledare genom veteraner

ETT NYTT PROJEKT är på gång i Södertälje. En veteran med fyra fredsbatalljoner i bagaget, major Johan Nyström, leder unga begåvningar bort från kriminella karriärer till mera städa.

– Ungdomarna är vår viktigaste resurs och det är rent slöseri att inte ta tillvara dem, säger Johan Nyström.

Han vänder sig mot den kultur där "man ska satsa på sig själv".

– Mina erfarenheter som soldat och officer i konflikter som Afghanistan visar att det är i laget, gruppen, ibland livsnödvändigt att jobba tillsammans. I vårt projekt Aquila vill vi visa ungdomar på glid i Södertälje att det finns en framtid. I vår värld samarbetar vi.

Ungdomarna kommer under en helg i början av juni att vara med på en militär utbildning där de får prova på det mesta av vad en soldat gör, utom att skjuta.

Varför ska ungdomarna ha en militär prova-på helg och inte gå med i scouterna?

– Det skiljer sig lite. Vi har mer struktur och disciplin, något som våra ungdomar behöver. I det sammanhanget kommer vi att smida ledarämnen och utveckla de inneboende förmågorna. Vi som är veteraner kan bli nya förebilder.

Instruktörerna som jobbar under prova-på-helgen har god erfarenhet av att handskas med ungdomar i riskzonen. De är vana vid att ta hand om och slussa kriminella till arbetslivet.

– Ungdomarna ska få andra, kanske nya perspektiv på ledarskap och vad det innebär att vara medborgare. De ska få chansen till nya förutsättningar. Hittills har de bara fått höra att de är bråkstakar. I stället ska de få höra att de är tillgångar, säger Johan Nyström.

Alla HKP 16 på plats

NU ÄR SAMTLIGA 15 beställda UH-60M Blackhawk-helikoptrar levererade till Sverige. Den sista har anlänt till FMV i ett transport-flygplan tillsammans med två pallar kringutrustning.

I december 2011 skedde den första leveransen av Försvarmaktens nya helikopter 16 till Malmen i Linköping. Nu är alltså leveranserna slutförda. Upphandlingen har gått snabbt sedan FMV i mitten av 2010 fick regeringens uppdrag att köpa in nya helikoptrar inklusive kringutrustning och utbildning. Slutförhandlingen med de amerikanska myndigheterna startade i början av 2011.

Den sista leveransen började med en kort ceremoni inför lokalpressen i Huntsville, Alabama, innan fraktplanet, en C-17 från Papa, lättade med destination Sverige.

Helikopterpilot under slutövning med helikopter 16. Nu är alla helikoptrarna levererade. Foto: Nicklas Gustafsson/Combat Camera/Försvarmakten

Hemvärnet kan få mer att göra

HEMVÄRNET bör ha en mer central roll vid större samhällskriser än det har i dag. Det anser ett enigt Försvarsutskott och föreslår att regeringen utreder förutsättningarna för att utvidga förbandens tjänstgöringsskyldighet.

Hemvärnet som i dag har i uppgift att verka över stora delar av konfliktsskalan, från stöd till samhället vid svåra påfrestningar i fred till väpnad strid kan nu få ytterligare uppgifter. Utskottet vill höja ambitionen

för Hemvärnet vid större kriser som naturkatastrofer och större olyckor.

Frågan, som utredningen ska söka svar på, är hur denna ambitionshöjning kan uppnås och vilka konsekvenser det får för organisationens kärnverksamhet och rekrytering. Utskottet föreslår därför att regeringen ska klargöra förutsättningarna för en utvidgad tjänstgöringsskyldighet för Hemvärnet och de nationella skyddstyrkorna.

Jägarna i Arvidsjaur växer

JÄGARBATALJONEN i Arvidsjaur växer i volym. Till hösten planeras 40 till 50 nyanställningar. Och nästa år fortsätter den planerade volymökningen.

– Vi satsar på ytterligare minst 130 heltidsanställda gruppbefäl och soldater, säger bataljonchefen Urban Edlund i ett press-

meddelande.

För tredje året i rad har den tre månader långa GMU:n inletts. 56 rekryter lär sig, visar sin förmåga och ser om detta är något för dem. Utbildningen skiljer sig inte från GMU vid andra förband.

– Det är ingen jägarutbildning, men de som kommer hit uppfyller den kravprofil som en gång skapades vid K4 och I22, säger Urban Edlund.

Arméns jägarbataljon växer. Foto: Torbjörn F Gustafsson/InfoS/Försvarmakten

Lottakår siktar framåt

ÄLVSBY LOTTAKÅR satsar framåt mot 2014 då kåren fyller 75 år. Det stod klart vid kårens årsmöte. Den kommande verksamheten lovar gott och den genomförda visade på flera höjdpunkter.

Under våren har två studiecirklar hållits. Krigssjukhuset i Norrbotten har besökts. Badarbrudarna Vattenvett med livräddning har genomförts. Sex kåravftnar har hållits. Folke och Doris Öberg samt Valter och Eina Öberg

har medverkat vid berättaravftnar.

Hösten startade med besök hos Ellen Larsson på Fårön i Piteå. Svenska Lottans dag firades på Håkansö bygdegård vid Norrfjärden. Två utställningar har anordnats i Älvsbyns bibliotek.

Styrelsen består nu av kårchefen Eina Öberg därutöver Lisbeth Sandberg, Gunnel Nilsson, Inger Eriksson och Monika Jonsson.

Ny myndighet för alarmering

EN NY STATLIG MYNDIGHET föreslås ta över ansvaret för alarmering via nödnumret 112. Den nya alarmeringsmyndigheten ska ta över från SOS Alarm och delas i fem till sju regionala larmcentraler.

Alarmberedskapen har utretts av regeringens särskilda utredare Marie Hafström, tidigare generaldirektör för Försvarmakten och Kustbevakningen. Förslaget innebär att en ny alarmeringsmyndig-

het får det övergripande ansvaret för att säkerställa en effektiv, säker och likvärdig behandling av larm på nödnummer 112. Myndigheten ska också ansvara för varningar till allmänheten och för information till myndigheter vid särskilda händelser.

Enligt förslaget, som refereras i publikt.se, ska den nya myndigheten ta över de uppgifter som i dag utförs av SOS Alarm, ett samägt bolag av staten och SKL.

Veterandag med dignitet

HEDRA OCH RESPEKTERA var två ord som kom igen under Veterandagen. Svenska soldater och officerare som genomfört utlandstjänst i uniform hyllades utanför Sjöhistoriska museet 29 maj.

– Veteraner är de som är bäst skyddade. Vi har pratat fred och säkerhet. Vi har upplevt krigets med en ibland brutal verklighet, sa brigadgeneral Ibrahim Hamid från Malaysia som är ordförande för World Veterans Federation i ett anslutande möte som samlade 150 veteraner från 93 länder.

Vid mötet invigningstalade Hans Blix:

– Veteraner kommer hem från en verklighet och kan förmedla sina erfarenheter. De kan prata med trovärdighet om fred och säkerhet, sa Hans Blix.

Många dignitärer var med utanför Sjöhistoriska museet. Ceremonin började med en överflygning av JAS Gripen. Kung Carl Gustaf talade, liksom försvarsminister Karin Enström och ÖB general Sverker Göransson. Det nationella veteranmonumentet invigdes.

Lastbil till Pride från Livgardet

I ÅRETS UPPLAGA av Prideparaden kommer Livgardet att representeras av en lastbil med förare. Den 3 augusti går Prideparaden genom Stockholm och då är Livgardet med. Livgardet

har också av festivalledningen blivit ombedda att bidra med en s.k. hjulvakt till paraden. Men några frivilliga till denna uppgift har inte hittats på Livgardet, meddelar Vårt Kungsholmen.

Missing People sätter spår

INGEN KAN GÖRA ALLT, men alla kan göra något. Det är motot för Missing People som nu söker nya medlemmar i Skåne.

– Det viktigaste är att hjälpa folk som behöver hjälp, säger initiativtagaren Mikael Jönsson i Köpingebro till ystadallehanda.se.

Han har varit i kontakt med Missing People's huvudkontor i Göteborg och berättat om sin plan. Den går ut på att skapa en lokalavdelning. Via sociala medier fick Mikael Jönsson napp, 48 personer har anmält sig.

– Gensvaret var så bra att det nu finns en grupp i östra Skåne, säger han.

Mikael Jönssons första mål är att se till att allt fungerar med myndigheter som exempelvis polisen. Han har tidigare varit ordförande för en civilförsvarsförening och jobbar till vardags som projektledare på ett företag i Malmö.

I Missing People östra Skåne kommer det att finnas två grupper. En inre som består av 20 personer och som är mer aktiva och med mer ansvar och en grupp för skallgång. I den senare är målet hundratalet medlemmar.

Mikael Jönsson hoppas också på samarbete med Försvarsutbildarna och Civilförsvarsförbundet.

Försvaret söker utomeuropeer

FÖRSVARSMAKTEN går vidare i ansträngningarna att rekrytera ungdomar med utomeuropeisk bakgrund. Förra året lanserades projektet Öppen dörr, där 300 ungdomar fick möjligheten att prova på livet som soldat samtidigt som de kunde läsa upp sina betyg.

Nu satsar Försvarmakten på ungdomar bland annat i Kista.

– Vi informerar människor om

Försvarmakten, om vilka program och möjligheter som finns, säger Marcela Blegel, informatör i Försvarmakten till sr.se.

300 personer avslutade sin utbildning i Öppen dörr förra året.

– Ett flertal har sedan gått vidare till GMU.

Nu drar Försvarmakten erfarenheter av första omgången elever i Öppen dörr.

Sjövärnskåren 100 år

SJÖVÄRNSKÅREN har firat 100 år, där allting startade: i Göteborg. Före middagen på Eriksberg och Hotell 11 där medaljer i sedvanlig ordning delades ut genomfördes seminarier om rekrytering och sjösäkerhet.

Två övningar stod också på programmet: Eftersök och han-

tering av oljeutsläpp. MSB bidrog till dessa övningar och danska hemvärnets marina enheter deltog med egna fartyg.

Ungdomar i Sjövärnskåren deltog i en rikstävling med marint snitt: Rodd, navigation, signalering, sjukvård och simning.

Säkert med DISA

DISA är MSB:s informations-säkerhetsutbildning och erbjuds alla intresserade organisationer kostnadsfritt. DISA finns tillgängligt på Internet eller som fristående version.

Syftet med DISA, datorstödd informationssäkerhetsutbildning för användare, är att på ett enkelt och kostnadseffektivt

sätt höja nivån på informations-säkerheten inom en organisation. Detta genom att säkerställa att samtliga medarbetare har förståelse för grunderna i informationssäkerhet. En fördel med den senaste versionen av DISA är att den kan verksamhetsanpassas. Användande organisation kan lägga till egna texter.

Nytt laservapen

AMERIKANSKA FLOTTAN, US Navy, har utvecklat en laserkanon för krigsfartyg. På en video US Navy lagt ut på Youtube kan kanonens förmåga att skjuta en mycket kraftig ljuspuls ses. Pulsen går mot en drönare som antänds och störtar i havet.

Laserkanonen är en prototyp som i utvecklingskostnader nu ligger på motsvarande 190 Mkr. Men US Navy hoppas på pay off: Ett skott ska, när kanonen satts i serieproduktionen, bara kosta en

dollar. Som jämförelse kostar en luftvärnsmissil uppåt en miljon kronor. En annan fördel är att "ammunitionen" inte tar slut så länge fartyget är strömförsörjt.

Nackdelar? Lasern fungerar inte alls eller sämre i regn och dimma, visuell kontakt med målet krävs.

Laservapnet kommer att installeras under hösten 2014 på USS Ponce som nu är baserad i Persiska viken.

Saab-radar övervakar OS

BRASILIEN moderniserar radar-systemet Erieye från Saab för motsvarande 700 Mkr. Radarn ska bland annat utgöra ett skydd mot eventuella luftangrepp under sommarolympiaden 2016.

Försvarskoncernen Saab har fått ännu en order från Brasilien som avser modernisering av Erieye.

– Det brasilianska flygvapnets Erieye-system har varit operativt i cirka tio år. Med de nya funktioner som införs kommer kunden att få ett system som är ännu bättre på att kontrollera

lufttrummet och förhindra kriminella aktiviteter, säger Micael Johansson, chef för Saabs affärsområde Electronic Defence Systems i ett pressmeddelande.

Det första Erieye-systemet levererades 1997 till svenska flygvapnet och dess flygplan av typen Saab 340. Övriga kunder där Erieye används i Saab 340-systemet finns i länder som Thailand och Förenade Arabemiraten. I Pakistan sitter radarsystemet integrerat i flygplanet Saab 2000.

Saabs radar Erieye monterad på det brasilianska flygplanet Embraer 145. Nu kommer Erieye att moderniseras. Foto: Saab

Hemvärnet söker – 45-åring hittad

EN MAN som varit försvunnen i Nås, Dalarna, har efter ett stort eftersök hittats. Hemvärnet, polis, Civilförsvarsförbundet och Missing people letade i ett och ett halvt dygn, vilket resulterade i att mannen kom till rätta.

– Han mädde bra efter omständigheterna, säger Jonas

Liljemark, vakthavande befäl vid Dalapolisen till dt.se.

Efter att mannen hittats togs han med till den ledningsplats som upprättats vid skidstugan i Nås. Anhöriga till mannen framförde via polisen sitt varma tack till alla som deltagit i eftersöket, ett hundratal personer.

Tillbud avbröt flygövning

UNDER EN FLYGÖVNING vid Skaraborgs flygflottilj F7 inträffade ett allvarligt tillbud då två JAS39 Gripen passerade varandra på mycket kort avstånd. De två flygplanen övade luftstrid mot ett tredje när tillbudet inträffade. Enligt rutin avbröts övningen omedelbart.

Efter tillbudet skrevs en direktanmälan till flygsäkerhetsfunktionen vid Försvarsmaktens högkvarter.

– En direktanmälan skrivs alltid efter allvarliga tillbud och har som syfte att belysa brister och misstag för att förbättra säkerheten vid kommande övningar, säger Ola Höglund, flygchef vid Högkvarteret till försvarsmakten.se.

Den första bedömningen som är gjord av händelsen är att inga omedelbara åtgärder är nödvändiga, men den kommer att utredas.

Var femte soldat slutar i förtid

FÖRSVARETS PERSONALFÖRSÖRJNING ska utredas, mot bakgrund av att var femte soldat i dag slutar sin tjänst i förtid.

– Ett sätt kan vara att titta på ett utvecklat mönstringsinstrument, säger Cecilia Widegren (M), vice ordförande i Försvarsutskottet och ordförande i Försvarsberedningen till sydsvenskan.se.

Men det är inte fråga om obligatorisk mönstring.

– Den ska vara på frivillighetens

grund.

Skolan kan bli en arena där eleverna ges ökat intresse för mönstring.

– Vi är öppna för olika initiativ, säger Cecilia Widegren.

En majoritet i Försvarsutskottet står bakom beslutet om att utreda Försvarsmaktens personalförsörjning. Bollen ligger hos regeringen som ska utse utredare. Också försvarets folkförankring ska stärkas.

Var femte soldat slutar idag i förtid. Soldaterna på bilden har inget med artikeln att göra. Foto: Sven-Åke Haglund/Försvarsmakten

Gripen till Thailand

FMV HAR ÖVERLÄMNAT tre Gripenplan till det thailändska flygvapnet. Leveransen började i Linköping och slutfördes efter sju mellanlandningar på den thailändska flygbasen Wing 7 i Surat Thani.

Thailand har i två omgångar beställt sammanlagt tolv Gripen-

plan av C/D-versionen. De första sex flygplanen levererades i februari 2011. Återstående flygplan kommer att levereras efter sommaren.

För att göra leveransen och flygningen möjlig krävdes överflygningstillstånd från åtta länder, uppger corren.se.

112 internationella MSB-insatser

MSB GENOMFÖRDE under 2012 122 internationella biståndsinsatser i 39 länder. Det är en ökning med sju insatser jämfört med året innan, visar en rapport som myndigheten gett ut.

MSB är en "stand-by-partner" till flera FN-organ. Det innebär att MSB snabbt ska kunna ge dem stöd. Dessa partners är de vanligaste uppdragsgivarna till MSB. 2012 utfördes 25 insatser åt FN:s barnfond UNICEF, 24 åt FN:s livsmedelsprogram WFP och 22 åt flyktingkommissariatet UNHCR. Totalt gick 80 procent

av MSB:s biståndsinsatser via etablerade standby-avtal med FN-organ.

Insatserna kostade under 2012 155 Mkr. Huvuddelen, 125,6 Mkr, finansierades av Sida, resten av FN, Internationella rödakorskommittén och EU.

Inom insatsverksamheten ansvarar MSB också för nationella förstärkningsresurser i Sverige. Kommuner ges stöd vid händelser som översvämningar, oljeutsläpp, skogsbränder och kemikalieolyckor. 2012 genomförde MSB 19 sådana insatser.

MSB på plats i Brazzaville 2012 för minröjningsinsats. Foto: MSB

Military Weekend på Karlberg

PREMIÄR BLIR DET för Military Weekend med inriktning officer på världens äldsta officersskola Militärhögskolan Karlberg. I samarbete mellan Försvarsutbildningarna och MHS Karlberg kommer ett antal ungdomar

som visat särskilt intresse för att bli officer att genomgå sin MW i området kring Karlbergs slott med inryckning 23 augusti. Detta under ledning av bland annat kadetter som för närvarande går på MHS Karlberg. Förutom

"gröntjänst" så kommer man att få prova på moment från utbildningen samt en föreläsning av slottet och hur det är rent praktiskt att vara kadett. Välkommen att söka också du! Har du det som krävs för att bli officer?

Bo Hugemark har upprepade gånger argumenterat för substantiell militär närvaro på Gotland, vilket bland annat innefattar markstridsförband med anfallsförmåga.

Okunniga frågor och vilseledande svar

Det har hänt mycket på kort tid i försvarsfrågan, en getingsvärm av händelser. ÖB:s intervjusvar om veckoförsvaret, rapporter om den ryska upprustningen, ryska bomplan som övar anflygning mot svenska mål, närgången rysk signalspaning, med mera.

TEXT: BO HUGEMARK
FOTO: NICLAS EHLEN COMBAT CAMERA/
FÖRSVARSMAKTEN

Allmänhet och media är yrvakna. Inte så konstigt eftersom den politiska ledningen inte visat minsta böjelse för att tala högt om försvarets betydelse. Inte så konstigt det heller eftersom moderaterna övergivit sin gamla roll som "riktrote" i försvarspolitik.

Yrvakenheten har resulterat i ett antal mer eller mindre okunniga frågor till politikerna och ett antal mer okunniga eller medvetet vilseledande svar.

Den vanligaste frågan: Finns det något hot mot Sverige från Ryssland idag?

Det vanliga svaret: Nej. I bästa fall med tillägget: men vi kan inte förutse hur läget är om säg tio år. Ibland kompletterat med: Ryssland rustar visserligen, men från en mycket låg nivå.

Det handlar om Baltikum

Hela denna intervjudialog är helt åt fanders. Den svarande borde inse – och för den frågande förklara – vad regeringen sagt i de officiella dokumenten, utrikesdeklarationen och försvarspropositionen, nämligen "Det går inte att se militära konflikter i vårt närområde som skulle påverka endast ett land". Sveriges försvar måste därför förstås i ett större sammanhang, och frågan om ett hot mot bara Sverige är tämligen irrelevant. De hot vi kan se i närtid i närområdet är ryska hot mot de baltiska staterna, vilka många ryska kretsar fortfarande ser som rätteligen tillhörande det ryska väldet.

Mot detta invänds ofta att de är skyddade genom att tillhöra NATO. Javisst, men inte i kraft av NATO-stadgans artikel 5 – ömsesidiga försvarsgarantier – på ett papper, utan genom de konkreta försvarsåtgärder som görs, i synnerhet sedan Georgien-kriget demonstrerat att Ryssland inte drar sig för att använda militärt våld mot sina grannar.

De baltiska staternas nationella försvar är bräckligt, och därför är de beroende av ingripande från NATO, flygunderstöd och influgna förstärkningar.

Sedan Georgien-kriget utarbetar NATO planer för detta och övar dem också, till exempel i övningen Steadfast Jazz kom-

mande höst. Balterna och Alliansen tar sålunda risken för aggression på allvar, och det handlar inte om på tio års sikt utan NU. Som syn för sägen övar också ryssarna aktioner mot NATO i höstens stora övning Zapad 2013.

Strategisk nyckelposition

Men Sverige då? Ja, vi sitter på en nyckelposition i sammanhanget. Eller snarare: vi sitter inte där; Gotland är avmilitariserat genom ett dåraktigt beslut 2004. Om en rysk invasion i Baltikum inleds med okkupation av Gotland, blir det nästintill omöjligt för NATO att understödja och förstärka de baltiska staternas försvar. Och omvänt: med ett starkt svenskt försvar av Gotland blir en rysk invasion i Baltikum en mycket mer riskfylld operation.

I vår Solidaritetsförklaring har vi ställt i utsikt att ge hotade grannar militärt stöd. Det bästa stöd vi kan ge är att i god tid se till att Gotland försvaras. I god tid är NU.

Det insiktsfulla svaret på den okunniga frågan om hot mot Sverige är: "Vi måste snarast förstärka vårt försvar för att bidra till fred och säkerhet i Östersjöområdet."

Som det är nu sätter vi våra grannars säkerhet på spel. Skall det vara omöjligt att erkänna att beslutet att lämna Gotland var ett misstag och rätta till det? ■

Kan vi sova gott om natten?

TEXT: CLAES ARVIDSSON
FOTO: SVENSKA DAGBLADET

Natten till påskafton bröt ryska flygstridskrafter sin förväntade rutt med Kalingrad som slutdestination. I stället gick man mot Gotska sandön men vände innan man kom in på svenskt luft- rum. Det var två TU-22M3 som kan bära kryssningsmissiler och kärnvapen. Bombflygplanen hade med sig fyra SU-27 som jakteskort.

Vid anflygningen delade förbandet upp sig på två tåter för att sedan genomföra simulerade anfall mot två tunga militära mål i Stockholmsområdet respektive i Sydsverige.

Uppenbarligen ingick anfall mot Sverige som en del i den ryska luftstridsövningen Ladoga 2013.

Svenskt jaktflyg gick inte upp för att möta besökarna utan de följdes bara på radarskärmarna. Griparna var inte beredda för start och piloterna sussade hemmavid.

Som bekant är det knastrigt i förbindelserna mellan försvarsdepartementet och högkvarteret. Men tumultet kring den fallerande incidentberedskapen har i alla fall tillfälligt gjort skyttegravarna något grundare. Budskapet är att varken incidentberedskapen eller det fingerade anfallet ger anledning till tankeställare.

Men kan vi verkligen sova lika gott som piloterna i incidentberedskapen?

Inte om man läser en studie från den finländska försvarshögskolan som går igenom rysk militärdoktrin och den styrkeuppbyggnad som genomförs i det västra militärdistriktet, alltså i vårt närområde. I *The development of Russian military policy and Finland* av Stefan Forss m fl framträder ett mönster som borde fungera som väckarklocka.

Det ryska militära tänkandet bygger på snabbhet och överraskning, inklusive förebyggande attacker (preemptive strikes) och utnyttjande av taktiskt kärnvapen. Forskarna visar också att förmågan att bygga styrka i form av kvalificerade och rörliga förband i hög beredskap – till lands, till sjöss och i luften – rullar på bättre och bättre.

Och då är man ändå bara i inledningsfasen på det mycket omfattande upprustningsprogram som genomförs med sikte på 2020.

Ryssland har dessutom flyttat markrobotssystemet Iskander-M från Moskva till S:t Petersburg med möjlighet att även som fredsbaserade nå Mälardalsregionen. Från och till talas det om att placera ut dem i Kalingrad, dit man redan flyttat S-400 robotar. Dessa ger möjlighet att försvåra eller kanske till och med förhindra luftoperationer över strategiskt viktiga delar av Östersjön.

Till det nödvändiga perspektivet på en framväxande riskbild hör den dramatiska nedbyggnad av förmåga som samtidigt pågår i Nato och i EU.

Försvarsminister Karin Enström betonar i stället att den ryska upprustningen sker från en låg nivå. Cecilia Widegren, Försvarsberedningens ordförande, har för sin del förklarat att Rysslands säkerhetsfokus riktas bort från oss och i stället går i östlig riktning.

Nog finns det mycket att fundera på kring hur den moderata försvars- och säkerhetspolitiken hanteras. Och det börjar med terräng, karta och kompass.

Läs rapporten <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-25-2442-6>

Ryska jagare av typen Sovremennyj.
Foto: Försvarsmakten.

Försvarsberedningen se de soci

Försvarsberedningen som leds av Cecilia Widegren (M) arbetar för att införa försvarsbeslutet 2015 ta fram en omvärldsanalys.

TEXT: PER LUNQE

Var står ni i dag?
– Vi fick uppdraget av regeringen tidig höst och ska lämna en första rapport i juni. Nu jobbar vi med en första säkerhetspolitisk analys, säger Cecilia Widegren.

Försvarsberedningen reser mycket, inte minst till nordiska länder.

Vad pratar ni om då, nordisk säkerhet?

– Vi ska titta på viktigare förändringar, flöden som kommer att påverka svensk säkerhet. Vad ser man för hotbilder i de andra nordiska länderna? Vilka riskanalyser gör de? Hur reformerar de sitt försvar? Vad är de villiga att göra med oss?

Vilka förmågor behövs?

Ni jobbar mot försvarsbeslutet 2015?

– Ja. Och vi hoppas på ett nytt uppdrag

Cecilia Widegren, ordförande i Försvarsberedningen, menar att den sociala och politiska utvecklingen i Ryssland spelar stor roll även för den militära utvecklingen.
Foto: Per Lunqe

Försvarsberedningen – viktigt att sociala problemen i Ryssland

under hösten, en försvarspolitisk rapport. Då ska vi se vilka förmågor som behövs för att klara av de säkerhetspolitiska målen.

En förmåga är luftstridskrafter. Regeringen har beställt en uppgraderad JAS 39 Gripen. Var inte det att föregripa Försvarsberedningens förmågeanalys?

– Tvärtom. Den förra Försvarsberedningen gjorde en analys 2007-2008 och konstaterade i enighet att Sverige under överskådlig tid behöver ett kvalificerat luftförsvar. Med det som ingång och efter Försvarsmaktens analyser har regeringen fattat beslut om anskaffningen, säger Cecilia Widegren.

Hela Sverige ska försvaras

Jag har samtalat med generalmajorer och professorer på Försvarshögskolan. Då säger de: Sverige kan bidra till stabiliteten i Östersjön genom att ha ett rimligt försvar på Gotland. Är det något ni funderar på?

– Mitt uppdrag i Försvarsberedningen är att förbereda ett försvar för hela Sverige. Gotland är en viktig del av Sverige. Det är också Boden, Arvidsjaur och Ystad.

Om Ryssland skulle planera ett anfall

mot Baltikum så är Gotland mer intressant än Ystad?

– Det kan vara ett tänkvärt scenario. Men min utgångspunkt är inte att se till delar utan Sverige som helhet. Innan man ställer sig frågan hur man ska försvara Sverige, då måste man fråga sig vad man ska försvara Sverige emot? Vi befinner oss i den analysen nu.

Glada för ett mål mat

Bland de länder Försvarsberedningen besökt finns Ryssland.

– Jag har varit på plats i Ryssland tre gånger under de senaste fem månaderna. Det är viktigt att samlat analysera utvecklingen i landet. Hur ser den politiska utvecklingen ut? Rysslands statsbudget är beroende av export av olja och gas. Hur utvecklas den, frågar sig Cecilia Widegren som ser andra problem än militära i Ryssland.

– Hur ser det ut med den sociala delen? Jag har träffat ryska soldater och officerare som är glada för att de får mat, ännu gladare om de får en liten lön. Vi måste relatera till hur människor lever och har det.

Rysslands ekonomiska utveckling är viktig för Försvarsberedningen.

– Även den ekonomiska utvecklingen är viktig för att realisera de militära planerna. Hur mår människorna? Det är så många andra saker som påverkar om Ryssland klarar av att ha en militär förmåga som ligger i paritet med de ambitiösa planerna.

Säkerhet med andra

Hur ser ni på den svenska solidaritetsförklaringen?

– Den har en enig riksdag fattat beslut om 2009. Vi bygger i dag säkerhet tillsammans med andra. Vi ska kunna ge och ta emot hjälp. Men framför allt använder vi vårt EU-medlemskap, vi har 26 vänner i EU och försöker bygga såväl politiska som ekonomiska och andra stabiliserande faktorer så att vi säkrar vår trygghet.

Cecilia Widegren vidgar begreppet säkerhetspolitisk stabilitet.

– Det första man gör i en situation av politisk instabilitet är inte att fundera på militära förmågor utan att se vilka politiska och ekonomiska lösningar vi har, säger Cecilia Widegren. ■

En misstänkt tjej med vapen i bilen och obehörig på hamnområdet tas om hand av hemvärnssoldaterna. Har hon kanske kompisar i närheten?

Emerentia 2013

– Storövning i Göteborg

Emerentia 13 sätter fokus på Göteborgs hamn och de leder i skärgården där fartyg stävar in eller ut. 800 hemvärnssoldater ser till att den gigantiska hamnverksamheten kan fortsätta trots 100-tals inspel från övningsledningen.

TEXT OCH FOTO: PER LUNQE

Scenen är lördag eftermiddag i kvarteret Galären i Skandiahamnen, vilken är en del av den jättelika Göteborgs hamn. Härifrån leds 41. Hemvärnsbataljonens insatser under övningen Emerentia. Två grupper är beredda att hantera övningsledningens inspel och agera i enlighet med skyddslagen.

Michael Kayn och hans soldater verkar ta det lugnt men helt lugnt är det inte, för de befinner sig i beredskap. De utgör vad som på natoengelska skulle kallas *Quick Response Force (QRF)*.

Bestämt ingripande

Anropet kommer och Michael Kayn och hans soldater tar sig en bit bort i hamnen. Två ungdomar har ertappats med vapen i en bil. Tjejen trycks ner på marken och killen mot en vägg. Ser bestämt och bra ut, nästan lite för bra. Blågult befäl från militärpolisen övervakar ingripandet. Jag frågar

honom om soldaterna inte tar i lite väl mycket mot tjejen? En grupp taggade hemvärnssoldater mot en späd tjej på 60 kilo?

Han svarar: De vistas obehörigen här och har vapen. Du vet inte vad en liten tjej kan åstadkomma.

Nästa steg blir att de kommer att förhöras av militärpolis och polis. Den akuta fråga som söker sitt svar är om de gripna har kamrater som finns i andra delar av hamnen. Tillhör de en grupp och vilka avsikter kan den ha?

Viktig övning

Den här situationen är ett delmoment i övningen Emerentia. Det är en av Sveriges största övningar i år. Hemvärnet samverkar med en rad civila aktörer som Säpo, polisen, Länsstyrelsen i västra Götaland, Kustbevakningen och Tullen med flera. Också det företag som normalt sköter säkerheten i hamnen, G4S är med. Hemvärnet bevakar och patrullerar skyddsobjekten i hamnen med stöd av skyddslagen.

Koll på allt

Vi beger oss upp i Galären, tre trappor. Där leder majoren Christer Olsson sin 41. Hemvärnsbataljon. Det är 20 befattningshavare i staben. Han står bredvid Magnus Rosenqvist, säkerhetschef i hamnen och anställd av G4S. Framför sig har de sju skärmar som visar byggnader, fartyg och

fartygsrörelser, in och utfartsleder mot hamnen, kameror från Torshamnen till Älvsborgsbron. Magnus Rosenqvist kan öppna och stänga dörrar i hela hamnen. Han har full koll. Han pekar mot en byggnad. Där pågår ett genomsök.

Hemvärnet ger stöd till ägaren av respektive skyddsobjekt, Göteborgs hamn och G4S. I spelet har hamnar och kraftstationer i Europa utsatts för störningar. I det läget ger regeringen Försvarsmakten i uppgift att förstärka bevakningen av Göteborgs hamn. Det mynnar ut i att 41. Hvbät grupperar i hamnen och 43. Hvbät på Känso, en bit ut i skärgården. Också 132. Säkerhetskompaniet och 17. Bevakningsbåtkompaniet engageras. För 41. och 43. Hvbät innebär övning Emerentia en KFÖ.

Rutinuppdrag

Det saknas inte händelser under fredagen och lördagen. 41. Hvbät har 100-talet inspel och genomför mellan dem utbildning. Soldaterna åker på allt från rutinuppdrag där obehöriga och nyfikna cyklister avvisas till att omhänderta beväpnade individer.

– Vi spelar inte med kontroll av lastbilar eller tåg, bara med utsedda övningsfordon, säger Peter Forsberg som är ansvarig för Emerentias markbaserade övningsdel.

Att stoppa lastbilar skulle kunna få stora konsekvenser. Göteborgs hamn är Nordens största och stannar hamnen då stannar Sverige.

– En timmes stopp skulle få gigantiska följder.

Men Peter Forsberg och hans kollegor har ordnat så att ett fartyg, M/V Maersk Seville, med plats för 9 000 containrar kan utgöra en övningsplats. Här genomför hemvärnssoldater tillsammans med G4S och polis genomfört ett genomsök efter misstänkta gärningsmän.

Myndigheter samövar

Övningen har föregåtts av möten eller seminarier mellan Hemvärnet, garnisonen och civila aktörer, ett myndighetsgemensamt samarbete.

– De här mötena är bra, inte bara för att vi ska träffa varandra och se vem som gör vad utan också för att klara ut ansvarsförhållanden, säger Peter Forsberg.

Och inspelen? Övningsledningen har lagt upp dem så att de följer en eskalerande röd tråd. Från cyklister, till beväpnade förmodade terrorister och fartyg som stävar mot hamnen utan behörighet.

Som det brukar vara när Hemvärnet övar är det fred. Skyddslagen gäller som lagstöd, hamnen är ett permanent skyddsobjekt och om det bedöms nödvändigt anropas polisen. ■

Försvarskvinnor i Västernorrland driver en uppskattad kursverksamhet. Som framgår av bilden lockas också män till det kvalificerade utbildet.

Försvarskvinnor i Västernorrland besöker försvarsministern

Försvarsutbildarnas förening "Försvarskvinnor i Västernorrland" gjorde i slutet av april ett mycket trevligt Stockholmsbesök och hade ett viktigt möte med försvarsminister Karin Enström.

TEXT: YVONNE HANSEN
FOTO: NINA ÅKERSTEDT

På förmiddagen genomfördes ett besök på Försvarsutbildarnas kansli och möte med Bengt Sandström och Per Klingvall där Britt-Inger Wiklund, initiativtagaren till föreningen, presenterade dagens upplägg som fortsatte med lunch och rundvandring som Riksdagen.

Bengt visade en efterlängtd presentationsserie "Det naturliga valet" och vi diskuterade hur våra medlemmar ska uppmanas att utbilda sig till allmäninstruktörer för GU-F och totalförsvarsinformation.

På eftermiddagen tog försvarsminister Karin Enström emot de tio deltagarna. Ett möte som arrangerats av föreningens ordförande Eva Sonidsson, medlem i försvarsutskottet.

Försvarsministern berättade om sina tre prioriteringar som hon satte upp vid tillträdet för drygt ett år sedan:

- att stärka och genomföra försvarsreformen
- krisberedskapens betydelse för människan i vardagen.

- förbereda för nytt försvarsbeslut 2015
- Samhället förvandlas snabbt och det är viktigt att göra nya analyser för att ta kloka beslut samt vara beredd att justera om det eventuellt går för fort.

Britt-Inger Wiklund redogjorde för vår förenings verksamhet och intensjoner:

- att vara en träffpunkt för alla med intresse för samhällets säkerhet
- att ha en verksamhet som berör samspelet mellan människor
- att vara en förening som hanterar och utbildar i dessa frågor för samtliga frivilligorganisationer.

Folkförankringen – länken mellan myndigheterna och allmänheten poängterades, likaså vikten av Försvarsutbildarnas ungdomsverksamhet samt inte minst hur viktigt vi upplever att stödet från myndigheterna Försvarsmakten och MSB är för verksamheten för oss på vår nivå i frivilligleden.

Vi upplever att stödet till frivilligorganisationerna från Försvarsmakten, med alla sparkrav, börjar svikta på några platser, bl.a. med indragna möjligheter till lokaler och frånvaro av utbildningsintendenter. För att kunna bedriva verksamhet behövs detta stöd och vi får ofta budskapet att satsa på ungdomar som då måste kunna ha lätt att ta sig till sin utbildningsplats.

Enligt Försvarsministern har MSB fått i uppdrag att göra en översyn hur stödet till frivilligorganisationerna fungerar. Hon ansåg att organisationerna fyller en viktig roll, inte minst avseende rekrytering. ■

FAKTA

Försvarskvinnor i Västernorrland

Medlemmar 2007: 7
Medlemmar 2013: 92
(84 kvinnor, 8 män)

Åldersfördelning:

20-33 år – 22,5%
34-53 år – 50%
54-75 år – 22,5%

Utbildningar sen 2008:

Kriskommunikation, Ledarskap, Stress- och krishantering, Gruppdynamik, Motivationspsykologi, Kommunikationsprocesser, SDI – Strength Deployment Inventory, Samtalsledarutbildning i avlastningssamtal.

Två försvarsinformationsträffar:

Björn Körlof om utredning frivilligverksamhet med paneldebatt.

Allan Widman om veteranutredningen.

Totalt 253 personer utbildade i 2 611 timmar:

20-33 år – 38 st
34-53 år – 127 st
54-75 år – 88 st

Karlberg satsar på att öka rekryteringen

Karlberg erbjuder landets bästa ledarskapsutbildning och kadetterna går efter examen raka spåret ut till anställning som officer och befattningar i krigsförbanden. Skolan har liksom alla andra enheter inom Försvarsmakten krav på att leverera. Men färre söker. Nu ska trenden vändas.

TEXT OCH FOTO: PER LUNQE

Vi ska förse Försvarsmakten med 200 officerare om året. Men de senaste åren har antalet sökande sjunkit, säger överste Mats Danielsson som är chef för MHS Karlberg.

För att kunna anta elever med förutsättningar att klara utbildningen och passa i officersyrket har skolan tidigare kunnat räkna med sju sökande per plats. Förra året var det knappt fyra och det är ett bekymmer.

– Försvarsmakten bygger förmågor och vi levererar till detta förmågebyggande.

Karlberg ska se till att de nya cheferna håller måttet.

– De ska vara dugliga, kunna ta ansvar och genomföra det de är satta att genomföra.

Antalet sökande ska öka

Försvarsmaktens förmågor är som byggklossar. En viktig del är chefen. Utan chef blir det ingen verksamhet.

– Vi har under några år haft en utmaning och det är att öka antalet sökande till officersprogrammet, säger Mats Danielsson.

MHS Karlberg har mycket att erbjuda, vägen till ett spännande yrke där det finns en mängd karriärmöjligheter, en anrik campus, 180 högskolepoäng utan studieskulder och ett yrke där officeren kan göra skillnad.

– Vi erbjuder Sveriges bästa ledarskapsutbildning, den är ”state of the art”. Utbildningen bygger på forskning och beprövade erfarenheter.

Civilt meritvärde

År 2008 blev officersutbildningen akademiserad och det var något nytt för Karlberg.

Mats Danielsson vet att det behövs sju sökande till varje plats på Officersprogrammet för att skolan ska kunna leverera rätt kvalitet på de blivande cheferna.

En skola med anor från 1792. Med ett akademiskt inslag lyfts officersutbildningen.

– Det visar sig att officerare som växlar karriär har ett gott civilt meritvärde. De är eftertraktade i näringslivet och andra myndigheter, säger Mats Danielsson.

Men nu behöver MHS Karlberg fler sökande.

– Vi måste få ungdomar att välja officersyrket. Frågan är av strategisk betydelse.

Attityder

Utmaningen är inte bara ett problem för MHS Karlberg.

– Det är en attitydfråga. Försvarsmakten har blivit marginaliserad i Sverige. Folkförankringen är borta.

Mats Danielsson jämför med ett annat uniformsyrke.

– Titta på polisen. Unga i skolan träffar polisen i åtta-nioårsåldern på operation cykelmärkning. När de fyller 14 eller 15 får de upplysning om narkotika. Polisen är synligare på ett annat sätt. Man ser poliser

i uniform och poliser på stan. De finns där, men när vi åker hem från jobbet byter vi om till civila kläder.

Visa vad en officer är

Försvarsmaktens reklam via TV, radio, annonspelare och sociala medier fokuserar på soldatyrket.

– Vi visar i kampanjerna vad det är att vara soldat. Vi borde också visa upp officersyrket som är fantastiskt.

Före januariantagningen skickade Mats Danielsson ut sina kadetter till deras gamla gymnasieskolor där de berättade om utbildningen och yrket. Ett riktat utskick till 43 000 killar och tjejer gjordes. Det blev 270 sökande.

– Och kraven ligger kvar. Vi kan inte ta in en elev som inte håller måttet.

Var ligger kärnan i problemet?

– Det är marginaliseringen som visar sig i att media bara skriver när ÖB påtalar Försvarsmaktens oförmåga. Det behövs en vändning, säger Mats Danielsson. ■

Försvarsutbildarna får stort sjukvårdsuppdrag

Försvarsutbildarna får ett stort ansvar för Hemvärnets sjukvårdsutbildning.

Röda Korset har genom åren varit ansvariga för att utbilda och rekrytera sjukvårdspersonal till hemvärnsförbanden. Röda Korset har på eget initiativ av sagt sig det ansvaret efter den sista december i år. Efter beslut av Försvarsmakten övertar Försvarsutbildarna från 1 januari nästa år ansvaret för de totalt 900 befattningarna.

TEXT: PER KLINGVALL
FOTO: FREDRIK FORSMAN/ FÖRSVARSMAKTEN

Under många år har Röda Korset svarat för att bemanna och utbilda sjukvårdsbefattningar till hemvärnsförbanden men efter ett beslut av Röda Korset förra sommaren så upphör nu den verksamheten den sista december i år. Försvarsmakten har utrett frågan sedan Röda Korset fattade sitt beslut för att avgöra om uppdraget skulle inlemmas i Försvarsmaktens och hemvärnets verksamhet eller om uppdraget skulle erbjudas en annan frivillig

försvarsorganisation. Avgörande för Försvarsmaktens beslut har varit om det för en frivillig försvarsorganisation funnits förutsättningar för att svara upp mot de krav som sjuk- och hälsovårdslagen ställer och om man bedömer att det funnits en tilltro till förmågan att rekrytera dessa befattningar. Efter att under en längre tid ha utrett frågan fattade Försvarsmakten 29/5 beslut att låta en frivillig försvarsorganisation få överta ansvaret. Två dagar senare beslutades att Försvarsutbildarna får överta uppdraget och i samband med Riksstämman (2/6) meddelades beslutet till oss genom chefen för frivilligavdelningen, Stefan Hallén.

– Det här uppdraget är mycket betydelsefullt för oss och visar vilket förtroende Försvarsmakten har för vår förmåga. Min bedömning är att en av de viktigaste orsakerna till att just vi fick uppdraget är att vi är riktäckande och att vi tidigare har visat att vi kan ta oss an stora och komplexa uppdrag säger Bengt Sandström, Generalsekreterare.

Försvarsutbildarna har under hela den här processen varit positiva till att överta uppdraget där information och diskussioner

kontinuerligt pågått på kansliet och i Överstyrelsen. I grund och botten handlar det om en stor del av hemvärnsförbandens förmåga att hantera skadade, vilket är avgörande för att bibehålla stridsvärdet.

Uppdraget omfattar att över tid rekrytera och utbilda till 900 befattningar för hemvärnets sjukvårdsorganisation. I dagsläget är ca 600 av dessa tillsatta men alla har ännu inte rätt utbildning eftersom kraven ökats under senare år. Det här innebär att vi årligen under en tillväxtfas behöver rekrytera ca 120 nya individer och därefter kontinuerligt knappt 100/år. Utöver nyutbildning av hemvärnsjukvårdare för att fylla vakanser och för att vidmakthålla rätt antal hemvärnssjukvårdare behöver vi också kompletteringsutbilda tidigare års utbildade hemvärnssjukvårdskadran.

– Röda Korset har i sitt uppdrag haft ett beting på 600 befattningshavare. Det uppdraget utvidgas nu kraftigt samtidigt som en kompletteringsutbildning behöver genomföras på tidigare års utbildad personal. Det renommé Röda Korset haft har vi Försvarsutbildare nu att mantla och det är nu upp till oss att bevisa att vi är minst lika bra, helst ännu bättre och vi kommer att vägas och mätas efter hur vi lyckas att

hantera detta uppdrag, menar Bengt.

För Försvarsutbildarna är det här naturligtvis ett mycket omfattande och krävande arbete som skall prioriteras framöver. Förutom utbildning handlar det för vår del om att rekrytera, rekrytera och åter rekrytera. Eftersom beslutet i skrivandets stund endast är några timmar gammalt så har vi inte möjligt att i detalj redogöra för hur vi skall ta oss an uppdraget men förbunden kommer att få en avgörande roll i rekryteringsarbetet.

– Det är nu helt avgörande att Försvarsutbildarnas regionala nivå nu fortsätter att utveckla kontakterna med hemvärdet så att vi tillsammans kan identifiera utbildningsbehoven och rekrytera till de vakanser som finns. Samtidigt är det oerhört väsentligt att vi lyckas uppmuntra den enskilde att stanna längre tid i sin befattning och att tiden mellan genomförd GU-F och färdig specialistutbildning kan kortas. Det kan bara göras genom att nyttja och välkomna alla de frivilliga krafter som tidigare varit kopplade till Röda Korsets uppdrag in till Försvarsutbildarna och där spelar våra regionala förbund en helt avgörande roll, avslutar Bengt Sandström. ■

Mikael Nordangård lägger sig tillrätta inför skarpsskjutningen.

Joakim Andersson instruerar och berättar att säkerhetsmedvetenhet är viktig.

Military Weekend i Strängnäs

När Försvarsutbildarna i Södermanland ordnar till en prova-på-helg växer killarna och tjejerna som personer under de 48 timmar kursen varar.

TEXT: PER LUNQVE
FOTO: GEORGE LUNQVE

Programmet som Joakim Andersson och hans kollegor mejslat fram sedan början på året innehåller alla ingredienser som visat sig vara lyckade på andra Military Weekends.

– Jag började med att ringa runt lite och fick ett grepp om det koncept som fungerar, säger Joakim Andersson.

Bra stöd

Joakim Andersson har haft god hjälp av Försvarsutbildarnas utbildningsledare i mittregionen, Ulf Rogemar och från kansliet av Anna Karlsson.

– De gav mig det stöd som behövs när vi nu för första gången genomför en Military Weekend (MW) här, säger han.

Programmet började med inryckning och utrustning fredag kväll. Uniformer och annan materiel kvitterades ut från Ledningsregementet. Ganska snabbt fick

eleverna ett pass om värdegrunden. Detta inslag är standard och ger de elever som tänker sig en fortsättning också en grund avseende attitydfrågor.

– Vi anpassar upplägget lite efter våra förutsättningar, men allt från sjukvård, tältövernattning, presentationer från frivilligorganisationerna till skytte är med.

Går vidare

Eleverna fick veta vilka möjligheter som erbjuds och nära hälften säger sig vilja söka till GU-F och GMU. De kommer alla från Södermanland, från orter som Strängnäs, Katrineholm och Vingåker.

Jag och fotografen George anländer till Svältenlägret tidigt söndag morgon. Eleverna plockar ihop tältet de sov i under natten och nu ska det bli skjututbildning med Ak4B. Truppen sitter upp i fordonen och snart är vi på Härads skjutfält. Vapen och ammunition plockas ut och på en skjutbana vid Berggrens torp går Joakim Andersson, Jens Forss och de andra instruktörerna över till en mer bestämd dialog.

– Nu är vi lite hårdare och det är vi för att det inte ska inträffa en olycka, säger Joakim Andersson till eleverna och de verkar förstå att säkerheten är högsta prioritet nu.

Spännande

Regnet har dragit iväg till andra landsändar och elevernas regnskydd ligger kvar i minibusen.

Skytte för första gången, det måste väl vara spännande?

– Jodå. Men det är så mycket annat som lockar här, säger eleven Christoffer Nykvist.

Han har redan bestämt sig för att söka både till GU-F och GMU, 21 år gammal har han utbildat sig till kock på gymnasiet. Men nu tänker han växla spår.

– Jag vill känna på det militära, och då passar den här helgen bra, säger han.

Det var inte kompisar som tipsade honom om helgen. Inte heller hans pappa som gjort värnplikt även om pappan gillar idén. Nej, han tog del av den information som kursledningen lagt ut.

Bred exponering

Genom flyers på arbetsförmedlingen, besök vid tre mässor i Eskilstuna, Katrineholm och Nyköping och vid besök på gymnasieskolor såg kursledningen till att få en bred exponering. De "fångade" Christoffer Nykvist.

– Det har varit jätteroligt och det kommer att bli uniform för mig. GU-F:en

vetande är viktigt.

rängnäs

och GMU:n är gjutna. Jag funderar också på att söka till räddningstjänsten. Då blir det Sandö, säger han.

Och hur gick skytten? Inte sämre än vad det brukar bli när människor som inte skjutit tidigare för första gången ligger på sina liggunderlag och kramar av skotten. ■

Military Weekend – ett framgångsrikt koncept

Vår prova på helg som stödjer Försvarmaktens rekrytering har fått ett bra genomslag bland de som deltagit och även av Försvarmakten. Efter diskussioner med Försvarmakten har vi nu fått öka antalet till totalt 31 stycken i år. På många ställen så är de fullbelagda med mer än 30 deltagare och vi räknar med att 800-900 individer kommer att söka till prova på-helgen. Erfarenheterna visar att de allra flesta blir mer positivt inställda till Försvarmakten efter kursen och att flera kommer att söka till någon utbildningsform/befattning där.

Stockholmsungdomar på slutövning

Ungdomarna i Stockholm samlades på Södertörn för att under några dygn öva försvar i terräng. Nätter under skärmskydd ger mersmak.

TEXT OCH FOTO: THOMAS ECKERED

Ungdomsavdelningarna i Stockholmsförbundet avslutade verksamhetsåret med en gemensam slutövning. Under hösten och vintern arbetar avdelningarna oftast var och en för sig, vid kvällsmötena en gång i veckan och vid fältdygnen lördag – söndag.

Slutövningen bekräftelse

Den gemensamma vinterveckan i Älvdalen under vintersportlovet är en uppskattad tradition. Under de senaste åren har förbundet introducerat fler gemensamma arrangemang, till exempel en sommarvecka vid Arméns Jägarbataljon i Arvidsjaur och en veckas besök i Skövde-Karlsborg. Fler sådana arrangemang planeras.

Hittills har förbundsveckorna samlat ett 20-30-tal deltagare, så slutövningen har en annan dimension då flertalet av ungdomsmedlemmarna deltar, lär känna varandra och får en bekräftelse på hur de lyckats i utbildningen.

Årets slutövning, välorganiserad och i helt ny terräng, samlade ett 60-tal deltagande ungdomar. Ungdomsavdelningarna hade engagerat fänrik Tomas Warström som kurschef och ansvarig för övningens uppläggning. Han har själv varit ungdomsmedlem och ungdomsinstruktör.

Inga föräldrar

Slutövningen var förlagd till Grindsjön på Södertörn, FOI:s stora försöksområde. Grindsjön är ett skjutfält klassat som skyddsobjekt, vilket gav praktiska konsekvenser, de flesta positiva. Besök under övningen blev inte så lätta att arrangera och föräldrar och syskon som ibland varit roade av att se slutövningarnas final fick nu inte den möjligheten. Fyra medlemmar i Förbundsstyrelsen (FS) kom dock på besök och ytterligare två av FS-medlemmarna var engagerade i övningsledningen.

Ungdomarnas utrustning var stridspackning och trosspackning enligt SoldR Mtrl Personlig, så de var väl utrustade för att klara övningen. Ungdomarna var påtagligt trötta efter den första natten i skärmskydd, men anpassningen till en flera dygn lång övning kom efter hand som alltid.

"Bevaka gränzonen"

Förutsättningen för övningen var att det allmänna säkerhetspolitiska läget hade försämrats och ungdomarnas förband fick uppgiften att återta kontrollen över en "Gränzon". Motståndaren där bedömdes vara mer eller mindre illegala strövarband som stod för den oro som fanns längs hela Gränzonen.

Ungdomarnas uppgift var att "upprätta ledning intill Gränzonen, bevaka området, skydda civila samt vara beredda understödja öppnande av en väg". Uppdelade på tre plutoner genomfördes dold spaning och rekognosering varefter en ledningsplats grupperades och bemannades. Självfallet avslutades slutövningen med en gemensam grillfest. ■

Under en flera dygn lång övning patrullerades skogarna i Grindsjön.

Riksstämman 2013

Årets medaljörer från vänster: Arne Ekberg, Joakim Jakob, Rune Karlsson, Roger Johansson, Ragnar Persson, Karl-Erik Wiengren, Ulf Åsén, Jörgen Öberg, Anders Larsson, Henrik Landerholm (förbundsordförande), Carl A Karlsson, Thomas Udenius, Anna Torndahl, Tommy Jeppsson och Jan-Åke Karlsson.

Vid årets riksstämma som hölls i Tylebäck under juni månads två första dagar med cirka 130 deltagare kunde Svenska Reservofficersförbundet (SVEROF) hälsas särskilt välkomna till Försvarsutbildarna som ett nytt förbund.

TEXT: TOMMY JEPPSSON
FOTO: PER KLINGVALL

Historia och nutid

De budskap som gavs, bland annat av vår förbundsordförande Henrik Landerholm, utgick från devisen: Försvarsutbildarna – Det naturliga valet till stöd för samhällets förmåga att möta kris och krig. Han återkopplade i sitt hälsningsanförande till att rörelsen under 101 år varit ett stöd för samhällets förmåga att möta kris och krig. Fokus hos förbundsordföranden liksom efterföljande talare var dagssituationen liksom framtiden.

Många aktualiteter

Några svåra frågor och beslut fanns inte på årets agenda. Förutom sedvanliga förhandlingar bjöds på intressanta föreläsningar som återspeglade bredden i vår verksamhet. Både stödet till Försvarsmakten och civilsamhällets krishanteringsförmåga. Arméinspektören Anders Brännström inledde med en intressant exposé över status och framtidsvisioner kopplat till sin försvarsgren.

Björn Körlof kunde därefter förmedla tankar kring hur samhällets beredskap

och krisplanering på olika nivåer kan förbättras. Det var särskilt givande mot bakgrund av hans stora erfarenheter inom dessa områden. Beredskapsdirektör Jörgen Peters kunde utgående från Hallands län exemplifiera samverkan och samordning i praktiken där branden i Oceanhamnen i Halmstad 2012 utnyttjades som fallstudie över hur en svårare olycka hanteras. Beskrivningen av hur ledning och samordning av de 34 involverade aktörerna genomfördes gav åhörarna en bild av hur komplext detta är.

Jonas Stålhandske Palovaara presenterade vårt senaste medlemsförbund SVEROF med cirka 1 500 medlemmar och Stefan Hallén från Högkvarteret gav det glädjande beskedet att Försvarsutbildarna övertar Röda Korsets tidigare ansvar för att utbilda sjukvårdspersonal för Hemvärnet.

Vår betydelse ökar

Andra positiva budskap som gavs under stämman var att 15% av Försvarsmaktens insatsorganisation rekryteras och bemannas av frivilligorganisationerna. Vi ger Försvarsmakten ett betydelsefullt rekryteringsstöd, bland annat genom vår ungdomsverksamhet liksom att Försvarsutbildarnas huvudmannaskap i ämnet försvarsinformation bidrar till försvarets folkliga förankring.

Utbildning och rekrytering i centrum

Att utbildning och rekrytering är centrala framtidsfrågor var återkommande budskap. Efter ett antal år av minskade utbildningsvolym, har dessa åter nått upp till den nivå som fanns i början på 2000-talet. Det

är utbildning som är inriktad mot dagens behov inom hemvärnsförbanden, Försvarsmaktens övriga insatsorganisation och till stöd för samhällets krisberedskap. Det är utbildning som genomförs på både central nivå och ute i förbunden.

Vi är direkt ansvariga för 20 grundläggande soldatutbildningar (GU-F). Den nya prova på verksamheten Military Weekend är ett efterfrågat stöd till Försvarsmakten. I år genomförs cirka 30 stycken.

Ungdomsverksamheten växer. Förra året ökade antalet ungdomar med 15% och vi är nu närmare 2 150 ungdomar.

Tillsammans med Civilförsvarsförbundet grundutbildar vi nyckelpersonal och vi genomför regionala konferenser tillsammans med länsstyrelser för att öka kunskapen om frivilliga förstärkningsresurser.

Rekrytering och utbildning har högsta prioritet och ställer krav på oss alla som är medlemmar.

Arméinspektören, Anders Brännström, talade om arméns verksamhet.

Bårbäring kräver styrka
och mental uthållighet.

GU-F i Boden –

Bra utbildning och alla elever godkända

**Det blev en – som det ska vara –
intensiv GU-F när frivilliga från flera
organisationer på två veckor gick
vidare i sin utveckling som soldater i
Boden.**

TEXT: PER LUNQE
FOTO: CHARLOTTA DAHLBERG

En GU-F i Boden som efter två veckors grundutbildning i det som en soldat bör veta och kunna göra, avslutades i slutet av maj med alla elever godkända.

Kurschefen Charlotta Dahlberg tycker att eleverna på ett bra sätt tog till sig kun-

skaperna under den ganska intensiva kursen.

– Det gick bra och sommaren kom lägligt till kursen, säger hon.

Värdegrund avstamp

Kursplats var Ångesholmen med övnings- terräng och ändamålsenliga baracker där eleverna sov och åt de dagar de inte var ute i fält. Utbildningen började med det allra mest grundliga: att klä på sig uniformen och upptäcka dess funktion. Värdegrunden kom också tidigt, ett avstamp inför fortsatt militär verksamhet. Exercis gnuggades andra dagen.

– Sedan gick vi igenom näringslära och

fysisk träning, två moment som alla soldater ska vara bekanta med, säger Charlotta Dahlberg som annars är styrelseledamot i det nybildade och av tre förbund sammanslagna Försvarsutbildningsförbundet i Norrbotten.

Ak4 och 88B

Skytte är centralt på GU-F:ar och åt detta moment ägnades flera dagar. Förutom andra instruktörer fanns en pistolinstruktör som lärde eleverna använda pistol 88B. Ak4:an dominerade givetvis skjututbildningen och denna gick enligt plan.

– Vi började med fyra dagar Ak4 och 88B. Sedan fortsatte vi med ytterligare två dagar.

Röda Korset ledde genom en instruktör sjukvårdsutbildningen och den kom till nytta under fältdygnet då en B-styrka slog på ett anfall mot elevernas förläggning. Riktigt blod flöt förstås inte, men åtgärderna som vidtogs speglade riktigt handhavande av skadade.

Här fick också eleverna visa att de klarade av att bygga förläggning i fält och fungera i denna.

Tyngre med utrustning

Två instruktörer från CBRN-förbundet gnuggade kunskap och skydd mot de agens som kan möta en soldat i en kontaminerad miljö.

– De hade både teori och så fick eleverna testa att jogga i skyddsdräkten. De fick också gå in i en lokal med skyddsmask 90 på för att få känna hur den skyddar mot tårgas.

Eleverna, som kom från Malmö, Örn-sköldsvik, Östersund, Arvidsjaur och Boden blev alla godkända och kan nu fortsätta sin utveckling i uniformen.

Något som förvånade?

– Ja. Jag tror att de tre tjejer som tränar för att komma in i militära skidlandslaget upptäckte att det är en sak att springa i joggingkläder och en annan att snabbt ta sig fram med vapen och annan utrustning i terrängen. Men de klarade sig bra, säger Charlotta Dahlberg. ■

Försvarsutbildarna kan hjälpa till att rekrytera den viktiga befälsgruppen reservofficerare. Foto: Daniel Klintholm/Försvarmakten
Infälld bild: Magnus Konradsson, ordförande för Sveriges reservofficerare ser fram emot verksamhet i Försvarsutbildarna. Foto: Privat

SVEROF i Försvarsutbildarna:

"Ett giftermål där båda gillar varandra"

Sveriges reservofficerare har kommit in under Försvarsutbildarnas paraply. Ömsesidig samförståelse finns och nu väntar spännande verksamhet.

TEXT: PER LUNQE

SVEROF med 1 600 anslutna reservofficerare är en slimmad organisation och leds till stor del av ideella krafter. Ordföranden Magnus Konradsson, som civilt arbetar på Vattenfall, ser synergieffekter.

– Vi kommer lättare att få uppdrag av Försvarmakten och utbildningen av våra medlemmar får en skjuts framåt, säger han.

Kvalificerade reservofficerare

Magnus Konradssons medlemmar kommer att få kompetenshöjande utbildning och det är medlemmar som har god militär utbildning och ofta kvalificerade civila yrken. Men ny metodik och materiel i Försvarmakten kräver att de håller sig a jour med utvecklingen. Det kommer de att göra när SVEROF nu är ett medlemsförbund i

Försvarsutbildarna.

– En del av våra medlemmar har inte gått igenom kompletterande utbildning på några år så det finns ett uppdämt behov. Jämför till exempel hur materielen såg ut för tio år sedan och nu, säger Magnus Konradsson.

Ger mervärde

I SVEROF finns tio lokala avdelningar. Det är där, i Norrland, storstadsregionerna, Uppsala och på andra orter och områden, som mycket av verksamheten äger rum av utbildningskaraktär. Centralt arbetar SVEROF mycket med internationella frågor. Sveriges reservofficerare har mycket med sig till Försvarsutbildarna, menar Magnus Konradsson.

– Vi kan bidra med mycket varierande kompetens och kommer att skapa ett klart mervärde. Det är att ge och ta. Samtidigt som våra reservofficerare utvecklar sitt kunskaps- och förmåga, så kommer de att fylla viktiga roller som instruktörer vid utbildningar som sker inom Försvarsutbildarnas ram, säger han.

Bra dialog

Magnus Konradsson och hans styrelse har funderat på Försvarsutbildarna sedan ett och ett halvt år. Han tycker att dialogen med det förbund han och hans reservofficerare nu är medlemmar i, gått smidigt.

– Vi har haft och har en mycket bra dialog med Försvarsutbildarna och främst med Bengt Sandström. På slutet i den här processen har det gått fort, säger Magnus Konradsson.

Spännande möjligheter

Ömsesidigt tycke har uppstått. Bengt Sandström skriver i ett brev till sitt nya medlemsförbund: Flera spännande möjligheter har öppnats... Med SVEROF välkomnar vi en befäls-, instruktörs- och funktionärskompetens som jag vet finns hos Er reservofficerare...

– Det är ungefär som när man gifter sig, vi har hittat varandra, säger Magnus Konradsson. ■

Inget latmångöra när ungdomar är med på Sjövärnsåkrens sommarskola på Lungön 2012.
Foto: Mikael Johansson

Hemvärnet tyngdpunkt

Tyngdpunkten i verksamheten i dag, att rekrytera till Hemvärnet, innebär att 300 befattningar på fartyg ska vara bemannade och med gällande omsättningstakt av personal innebär det att ett 30-tal nya ansikten ska in på befattningarna varje år. Sjövärnsåken utbildar och förser Hemvärnet med båtförare, navigatörer, sjötransportledare och maskinister.

På John Fritsch vägg sitter marina prydnader. Där hänger också en bild på några glada personer som är med på en av Försvarsutbildarnas civila krishanteringskurser som är en del av förbundets samarbete med MSB.

– Han där... säger John Fritsch och pekar... honom träffade jag på en båtmässa där han var och sålde båtmotorer. Nu är han med och ska bygga kompetenspooler.

Kompetenspooler

Sjövärnsåken har ett viktigt samarbete på gång med MSB. Utefter kusterna kommer medlemmar i kompetenspooler att vara beredda på transportuppdrag, inte bara av

Det här är Sjövärnsåken

Till Sjövärnsåken kommer självfallet ungdomar som gillar att vara ute på sjön. Åken rekryterar till Hemvärnet.

TEXT: PER LUNQE

Ungdomarna lockas till åken av det som bäst kan beskrivas som en magnet: livet till sjöss. Efter utbildnings-trappans översta steg är de redo att ta en befattning i någon av Hemvärnets båtplutoner från Bohusläns hemvärnsbataljonen på västkusten till Norrbottensbataljonen och Gränsjägarbataljonen på Norrbottens-kusten.

– Fungerar rekryteringen till Hemvärnet, då fungerar resten, säger John Fritsch som är generalsekreterare för Sjövärnsåken.

15-åriga medlemmar

Frivilligörelsen till sjöss, Sjövärnsåken, har 4 000 medlemmar varav 1 500 är ungdomar. Att rekrytera ungdomar är inga problem, det går av sig självt, menar John Fritsch:

– Vi har kö till ungdomsverksamheten.

Vad möter en 15-åring som kommer med i Sjövärnsåken och livet till sjöss? I Sjövärnsposten skriver en tjej på övning

om hur det är att vara ute ett kallt höstdygn. ”När vi kastar loss är det riktigt kallt ute. Vädret visar inte sin bästa sida. Jag känner ofta samma känsla, varför gör jag det här? Det ska jag förklara. Jag står på backen längst fram på fartyget och ser solen gå upp och känner den friska salta kalla luften i ansiktet. Jag vet att det är detta som gör det värt allt slit. Det är livet...”

Tjejen som skriver fick av en händelse höra talas om Sjövärnsåken under hennes andra år på gymnasiet när Försvarsmakten besökte hennes skola i Halmstad.

Besöker skolor

Sjövärnsåkens rekrytering av ungdomar sköts av 18 kårer. De besöker skolor och är med på event som båtmässor. Sjövärnsåken kommer innan Försvarsutbildarens tredje nummer för året när prenumeranterna att fira 100 år av verksamhet. Det tar upp mycket av John Fritsch och hans medarbetares tid. Jubileet blir ett bra tillfälle att rekrytera.

– Vi kommer att hålla till i Göteborg. Vi visar upp våra fartyg, vi genomför sjöräddningsövningar. Vi har rikstävlingar för ungdomar, seminarier, en utställning, musik och mycket mer.

räddningsjänspersonal och sjukvårdare. Sjövärnsåken har också fartyg med kapacitet att frakta exempelvis en ambulans.

Det som lockar nu är skonertsegling med HMS Falken. Stambesättningen från Försvarsmakten och ett 20-tal ungdomar från Sjövärnsåken ska tillsammans med elever från Bernadottegymnasiet segla från franska Rouen via Visby till Göteborg. ■

FAKTA

Sjövärnsåken och Hemvärnet

Båtplutoner: 40. Bohusläns hvmat, 31. Livgrenadjärbataljonen (2), 32. Gotlands hvmat, 18. Gävleborgsbataljonen, 15. Ångermanlands hvmat, 16. Medelpads hvmat, 13. Västerbottenbataljonen, 12. Norrbottenbataljonen och 11. Gränsjägarbataljonen.

Båtkompanier: 43. Göteborg skärgård marina hvmat, 37. Blekinge östra hvmat och 29. Södertörns hvmat.

En av vårt lands mer okända export-succéer utgjorde en viktig pusselbit i övervakningen av London-OS. Det som började med en timslång fika-stund för ett par år sedan resulterade förra sommaren i ett unikt samarbete där svensk radarförmåga kunde visa sig på styva linan. Ett OS där en svensktillverkad radarstation av typen Underrättelseenhet 23 (UndE 23) vakade över Londons luft- rum i jakten på oinbjudna farkoster.

TEXT: STEFAN BRATT
FOTO: ANDERS BROBERG

Ett samarbete som medfört att Sverige fått högsta betyg internationellt, såväl för Luftvärnsregementets medverkan men även för tillverkaren Saab Electronic Defense System (EDS) som huserar i Göteborg.

– Det är klart att vi som leverantör är både stolta och mycket nöjda med den prestanda och den tillförlitlighet som UndE 23, eller Giraffe AMB, som vi kallar produkten internationellt, uppvisar, säger Bengt Ekholm, försäljningschef inom EDS.

UndE 23 har i olika exportversioner rönt stor framgång som luftövervaknings-radar, luftvärnsledningseenhet och som del i varningssystem för granat och raketned-slag, så kallade RAM-bekämpning. Förutom svenska Försvarsmakten har för närvarande sju andra användare anskaffat systemet. Arméerna i Storbritannien och Australien samt franska flygvapnet är några exempel.

Strikt kontrollerat luftrum

Den militära insatsen under OS var den största enskilda brittiska militära operationen på nationell mark sedan andra världskriget.

De två svenska UndE 23, som grupperade i utkanten av centrala London under OS-veckorna, bidrog till att uppbemannade luftfarkoster.

Inom ramen för luftförsvaret fanns en radarkedja runt hela London-området, med fast, rörlig och flygburen radar och startberedda flygplan och helikoptrar på flygbaser. I centrala delar av London var också bemannade eldenheter från luftvärnet utgrupperade. Luftrummet var strikt reglerat och kontrollerat (även veckorna med Paralympics) med särskilt upprättade flygkorridorer för kommersiellt flyg och i övrigt ett generellt flygförbud.

UndE 23 utgjorde en länk i den brittiska radarkedjan och bidrog med sin speciella förmåga att upptäcka små mål som hängglidare, ultralätta flygplan eller fjärrstyrda obemannade luftfarkoster.

Det svenska förbandets insats, totalt 18 personer under tiden insatsen pågick, imponerade på den brittiske chefen för luftförsvarsinsatsen, generalmajor Stuart Atha och hans kollega, brigadgeneral Jayne Millington:

– Sverige har i UndE 23 ett system och en expertis som vi fortfarande saknar. Utan den svenska insatsen skulle det ha funnits ett hål i det skydds nät vi byggt runt OS, förklarade Stuart Atha.

Ett riktigt gytter av startande och landande flygplan över London. I denna komplicerade luftlägesbild verkade UndE 23 och spanade dygnet runt efter små mål som hängglidare eller fjärrstyrda, obemannade luftfarkoster som kunde utgöra ett hot mot deltagarna och publiken under sommar-OS och Paralympics i London.

Stolt tillverkare

Hos tillverkaren Saab, som före insatsen genomförde vissa integrationsåtgärder, spreds naturligtvis de engelska superlativerna snabbt:

– Vi är självfallet mycket stolta och tacksamma för den positiva respons som våra produkter får från olika användare. Ser man tillbaka på utvecklingen av UndE 23 så är det stora tekniska framsteg som gjorts även om konceptet med antenn på mast och radar, elverk och operatörsutrymme i hydda på lastbil förts vidare från föregångare som PS-70 och PS-90.3. Skyddsnivån är högre med inbyggt splitter- och NBC-skydd, ledningssystem finns för att stridsleda luftvärn med blandade eldenhetstyper och datakoppling till STRIC liksom avancerat integrerat simulatorstöd för utbildning på förbandsnivå i grupperad luftvärnsbataljon, för att nämna några exempel, säger Bengt Ekholm.

Utvecklingen av UndE 23 inleddes under slutet av 80-talet då studier påvisade att det dåvarande mängdsystemet, luftvärnskanonen modell 48 inte skulle klara hoten från olika avståndsfälda vapen samt klara uppgiften att skydda strategiska objekt, i första hand flygbaser med omgivning.

3D-antenn blev standard

Från början var sensorutvecklingen i det som blev UndE 23 tänkt att utgöra en uppgraderad variant av sensorn till robot 77 (Hawksystemet) då systemets dåvarande sensor, PS 707 också började få allt större

nde London-OS

ptäcka små mål som ultralätta flygplan eller fjärrstyrda

begränsningar med hänsyn till hotbilden.

Utvecklingen gick dock i den riktningen att UndE 23 utvecklades för att utgöra huvudsensorn till de blandade luftvärnsförband med eldenheter som 97 (uppgraderad Hawk), rbs 23 Bamse samt robot 70.

UndE 23 har tillfört luftvärnet en tredimensionell radarantenn i världsklass med hög förmåga till noggrann 3D-inmätning av mål och därmed stor tålighet mot elektronisk störning.

Det skedde också en stor kapacitetsökning i det att radarn själv kan målfölja upp till 100 mål upp till 100 kilometers avstånd samt sammanställa en lokal luftlägesbild på upp till 180 mål baserat på data från upp till 9 sensorer samt LuLIS från Flygvapnets STRIC-centraler. En enhet kan leda upp till 20 eldenheter av olika typer.

Då utvecklingsarbetet för sensordelarna också skedde parallellt med spaningsradarn till korvett Visby och Amfibiekårens ARTE 740 erhöll också UndE 23 förmåga att upptäcka och mäta in ytmål till havs.

Det första serieexemplaret levererades till Försvarsmakten år 2003. Totalt har åtta enheter köpts av Försvarsmakten och dessa har kontinuerligt utvecklats och försett med bland annat internationellt identifieringssystem. Ytterligare uppgraderingar är beställda. ■

Mellan skarpa insatser genomför den rörliga operativa ledningen, ROL, viktiga övningar.

Sveriges enda rörliga operativa stab

Rörlig Operativ Ledning (ROL) är insatschefens nybildade rörliga ledningsstab. Organisatorisk är ROL jämställd med armé-, marin- och flygtaktisk stab. Förbandet är grupperat i lokaler inom Enköpings Garnison (Ledningsregementet).

TEXT: JOHAN NYSTRÖM
FOTO: FÖRSVARSMAKTEN

ROLs huvudsakliga uppgift är att med kort varsel kunna leda insatser nationellt, i vårt närområde och internationellt. Staben är operativ, vilket innebär att den parallellt skall kunna leda och samordna stridskrafter i flera operativa miljöer (mark, luft, sjö). ROL kan även understödjas av de regionala staberna (MR). Staben har, när den är operativ, 85 medarbetare.

Genom sin organisatoriska sammansättning och mobila plattform skall ROL, efter beslut av riksdagen, kunna utgöra stommen för en multinationell stab (Force Headquarter) inom exempelvis EUs krishantering. Ett Force Headquarter (FHQ)

utgör en framskjuten ledningsplats för en multinationell styrka.

Inom ramen för denna uppgift kommer ROL tillföras ett 40-tal utländska stabsofficerare. Tidigare har sådana staber, i samband med NBG08 och NBG11, upprättats tillfälligtvis för att sedan avvecklas. Genom etableringen av ROL finns en sådan övad förmåga tillgänglig över tiden.

ROL skall även vara beredd att avdela enskilda stabsofficerare, sektioner eller avdelningar för internationella insatser. Detta innebär att personalen vid ROL måste vara väl förtrogna med de pågående konflikterna i världen samt hela tiden ha en grundberedskap för att genomföra insats som kan vara allt ifrån några veckor till flera månader.

ROL är, med sin kapacitet till operativ rörlighet och förmåga att med kort förvarning skifta focus mellan nationell och internationell verksamhet, en för svenskt vidkommande unik ledningsorganisation. Organisationen sattes upp 2011 och kommer under 2013 att öva sin förmåga för att fr o m 140101 fullt ut vara en integrerad del av insatsstabens operativa verksamhet. ■

3 tycker!

Mest försvarsvänligt – (M) eller (S)?

Moderater eller socialdemokrater, vilket parti är mest försvarsvänligt? Statsminister Fredrik Reinfeldt placerar Försvarsmakten bland andra intressenter som vill ha mer pengar. Peter Hultqvist (S) vill att "Sverige rustar upp" och det i en nordisk pakt. Är det bekvämt att lova pengar i opposition? Är bilden hos väljarna spegelvänd?

Foto: Privat

Bo Hugemark, överste och militärhistoriker

Högern/Moderaterna sades förr vara "rikt-roten" i försvarspolitik. Partiet kunde inte få med sig de andra på sina anslagsförslag (som låg närmast Försvarsmaktens) men de andra vågade inte lägga sig för långt ifrån. Det var länge sedan. Nu kritiserar socialdemokraterna alliansregeringens försvarspolitik.

Det är ren opportunism. Det var de som tidigare drev tesen att försvarsanslaget måste ses som ett av många samhällsbehov och inte kunde särbehandlas. Att de inte förstod att 2009 års försvarsbeslut innebar ett "enveckasförsvar" är naturligtvis nonsens.

Innan man börjar tala om pengar bör partierna enas om några självklarheter:

- Försvar och rättsväsen är statens två kärnverksamheter, inte särintressen.
- Försvarets roll är att främst bidra till stabilitet och fred i vårt närområde redan idag (sluta prata om eventuella framtida hot).
- Detta kräver omedelbar reparation av alarmerande brister (försvara Gotland, skaffa luftvärn med medellång räckvidd m m.)

Foto: Privat

Johan Nyström, major och ordförande i Kavalleri- och Jägarförbundet

Svensk utrikes- och säkerhetspolitik löses inte med ett Alexanderhugg. Oppositionen har inte uppvisat några trovärdiga säkerhetspolitiska lösningar. Den säkerhetspolitiska hemmavisten i Norden är splittrad med skilda geografiska och tematiska fokusområden. Redan 1949 misslyckades länderna med att skapa ett skandinaviskt försvarsförbund. Norge och Danmark är väletablerade medlemmar i Nato, vilket i en tillspetsad situation skulle kunna ställa dem inför en säkerhetspolitisk intressekonflikt.

Nato är i detta perspektiv en tryggare famn med en väsentligt högre kapacitet och USA, Kanada, England, Tyskland samt Frankrike som säkerhetspolitiska partners. Men ett nordiskt försvarssamarbete kan absolut omfatta enskilda frågor t ex förbandsproduktion, skolor och vissa materielprojekt. Varken oppositionen eller Alliansen har visat att de är villiga att tillföra några substantiella medel till Försvarsmakten eller förändra den säkerhetspolitiska kursen. Behovet är minst 4,5 miljarder per år från 2014 och framåt. Således riskerar de att försätta Försvarsmakten på ekonomiskt obestånd.

WISEMAN, försvarspolitisk bloggare

I fallet med Socialdemokraternas kritik mot regeringens bristande finansiering ska man komma ihåg att det inte finns något konkret alternativ presenterat, annat än omfördelningen av några hundra miljoner kr från internationella insatser. Socialdemokraterna blir också beroende av ett eller flera stödpartier för att regera. Att försvarsbudgeten skulle tillåtas öka om dessa är Vänsterpartiet och Miljöpartiet förefaller osannolikt.

Moderaterna är motvilligt tvingade att agera i försvarsfrågan sedan "ryska påsken" vilket märktes i SVT:s partiledardebatt. Löften om ökade försvarsanslag ska dock tas med en nypa salt, då intresset tidigare varit minimalt och övriga allianspartier ej fått infria ens det minsta löfte. Med tanke på att de etablerade partierna nu i hög grad trängs i mitten i de flesta större politiska frågor, kan det innebära att frågor som t ex försvar blir ett sätt för partierna att profilera sig. Att döma av allmänhetens reaktioner och mediatricket efter "ryska påsken" kan det betala sig att visa på ansvarstagande i försvarsfrågorna.

Fler flottiljer förr – men ingen 24/7 incidentberedskap

Vänstra bilden: Stellan Olsson på väg in i sin J29 på F13 1958. Han tillhörde flottiljens 3:e division och har gedigen erfarenhet av incidentberedskap. Högra bilden: Stellan Olsson har varit i incidentberedskap över 100 gånger. Då liksom nu anpassades beredskapen efter aktuell hotbild.

Var det bättre förr? Under kalla kriget hade Sverige fler flottiljer, men någon dygnet runt-bevakning av svenska gränser och Östersjön var det inte. Försvarsutbildaren har träffat en erfaren fältflygare.

TEXT: PER LUNQE
FOTO: GEORGE LUNQE

Långfredagen i år: Ryska bombplan övar attack mot svenskt mål. Svensk incidentberedskap är inte igång. Rubriker i Svenska Dagbladet med eko i övrig media. Insatschefen informerar Försvarskommittén. Ännu en svart dag för svenskt försvar. Det är inte vad det än gång var, under kalla kriget.

– Tidningsanka, det var inte bättre förr. Vi hade fler flottiljer men var inte alltid igång, säger tidigare fältflygaren Stellan Olsson.

NATO mot WP

Stellan Olsson tjänstgjorde i Flygvapnet under åren 1955 till 1967. Han flög J29 och J35. Han var i Kongo 1961-1962. Han har 1 000 timmar i J29 och 1 500 i J35.

Han berättar om svensk insatsberedskap då Nato stod mot Warszawapakten, då Östersjön var ett hett område. Han var baserad på F13 i Norrköping och satt många gånger i beredskap.

– Vi hade inte beredskap 24 timmar om dygnet, sju dagar i veckan. Det var slumpvisa tider Sverige kunde gå upp och markera närvaro. Vi ville inte visa när vi var beredda. Periodvis alla dagar i veckan, ibland inte.

F13 hade då tre divisioner med tolv stridsplan i varje, 15 flygförare per division. Stellan Olsson var uppe i incidentberedskap över 100 gånger med varierande grad av beredskap. Högsta beredskap: Då sitter flygföraren i planet och är uppe i luften på 60 sekunder efter order från stridsledningen.

Ordern var enkel och för det mesta blev det: Starta ost. En främmande flygfarkost över Östersjön skulle få ett kvitto på att "du hör inte hemma här". Stellan Olsson och hans kamrater på F13 och andra flottiljer fick vid start också order om flyghöjd. Lägst betydde upp till 500 meter och under den gräns som dåtida markbaserade radar täckte.

Vad som helst kan hända

Vid starten slår flygföraren på efterbrännkammaren och J35:an utvecklar maximal dragkraft, åtta ton. Piloten vet inte mycket om vad han ska möta. Vad tänker du på då?

– Jag är ganska förutsättningslös, beredd på allt som kan hända, säger Stellan Olsson.

Han flyger sin J35:a mot okänt mål, dagtid visuellt, om natten med radar.

Han mötte under sin tid med insatsberedskapen många sovjetiska stridsflygplan, men de flesta var från Nato.

– Vi kallade dem spårvagnar för de gick regelbundet, liksom på ett schema. Sju av tio var Natoplan. Det gick ett stråk mellan Öland och Gotland där de flög.

Och svenska flottiljer hade inte beredskap dygnet om, 365 dagar om året?

– Nej.

Kurvstrid mot sovjetisk jakt

Men när incidentberedskapen var igång då lättade svenska jaktplan inom loppet av en minut, mest mot Östersjön, ibland på rutinartade uppdrag. Någon gång hettade det till. Ett amerikanskt bombplan av typen RB47 med spaningsradar närmade sig Gotland. Stellan Olsson satt i sin J35:a på F13 och fick startorder. Han gick upp i rote och hamnade i kurvstrid med en sovjetiskt JAK 24, eller om det var JAK 28, som också följde RB47:an.

– Ryssen var först intresserad av bombplanet men började följa oss. Vi ville inte ha honom bakom oss, så det blev ordentlig kurvstrid.

De flög under radarhöjd och den svenska stridsledningen måste ha frågat sig hur det gick.

– Det gick bra, men jag kände av adrenalinet. Vi visste inte vad han tänkte göra. Sovjetunionen brydde sig inte om diplomatiska förvecklingar, säger Stellan Olsson.

Irriterad

Nu har Stellan Olsson just fyllt 80. Han bor med sin hustru i idylliska Krokek utanför Norrköping. På väggarna i ett rum hänger bilder på honom och kamraterna framför och på väg in i sina stridsflygplan. Han är en lågmäld person, sätter tyngd bakom orden, men han blir märkbart irriterad över uppståndelsen över Långfredagens icke fungerande incidentberedskap. Då som nu anpassades incidentberedskapen till det dagsfärska hotet. ■

FAKTA

Incidentberedskap

Avsikten med incidentberedskapen är att bevaka och skydda svenska gränser till lands, havs och i luften från obehöriga kränkningar eller intrång. Den kom igång efter nedskjutningarna av svenska flygvapnets DC-3:a 13 juni 1952 och tre dagar senare sjöräddningsplanet TP47 Catalina under sökning efter överlevande från DC-3:an. Då fanns ingen systematisk övervakning av det svenska luft- rummet. Detta ledde fram till Flygvapnets incidentberedskap som senare kom att omfatta alla försvarsgrenar.

13 soldater som nu har höjt sin kompetens avseende enskild soldats strid.

Stridsutbildning på Tylebäck

Efter en intensiv helg på Tylebäck och Ringenäs har nivån för enskild soldats uppträdande i strid höjts för deltagande elever. Med ökande svårighetsgrad nådde de målet och kan nu gå i befattning i Hemvärnet.

TEXT: PER LUNQE
FOTO: RICKARD TÖRNSTRÅLE

13 elever har gått från grunder till mer avancerade kunskaper genom deltagande i kursen Strid enskild soldat på Tylebäck och Ringenäs skjutfält. Kurschefen Rickard Törnstråle lärde tillsammans med Joachim Bjuhr eleverna att hantera sitt vapen.

Besvara eld

Det var taggade elever som efter att ha plockat ut vapen på Lv6 satte sig i kursbänken på Tylebäck. De kom från Halland, men även från Stockholm, Göteborg och Malmö. De yngre, i 20-årsåldrarna, hade gått GU-F och ville nu gå vidare. De äldre, den äldsta 48 år, hade befattningar i Hemvärnet som specialister och kände att det var dags att fräscha upp kunskaperna i det mest grundläggande en soldat ska klara av, att besvara eld och gå ner i eldställning för att fortsätta striden.

Grundläggande skydd

Teoripasset vässade elevernas kunskaper.

– Vi gick första kvällen igenom det grundläggande i skydd och hur en stridsställning och eldställning kan och bör se ut, säger Rickard Törnstråle som är en van kurschef.

Eleverna utsattes för ökande svårighetsgrad under kurshelgen. Under lördagen fokuserades det på praktik.

– Målet var att de skulle kunna fungera som enskild soldat, i stridspar och i grupp. Vi använde lös ammunition och sköt mot fiktiva mål.

Ideala mål

Målen som spelades låg på skjutfältet och eldställningarna låg i ett skogsbryn.

– En idealisk sits, att bekämpa mål på ett fält när du själv ligger bland tall och sten.

Kursen genomfördes av Hallands Försvarsutbildningsförbund och i sina ansökningar hade eleverna angett vilken grundutbildning de hade. De yngre hade genomgått GU-F, några av de äldre GMU.

– Vi kollade detta och alla elever hade behörighet, säger Rickard Törnstråle.

Utbildningstrappan medger inte att elever hoppar över ett steg. Den ena kunskapen och förmågan leder till nästa och det här var en kompletterande utbildning som eleverna kommer att ta med sig in i någon av Hemvärnets befattningar.

– De kan nu bevaka och försvara egen arbetsplats eller förläggning.

Möjligheter i terrängen

Kursen har lärt eleverna att inta en stridsställning och fungera i den. De vet vad olika terräng eller terrängavsnitt erbjuder för möjligheter. Hur olika trädslag och sten skyddar mot finkalibrig eld. De känner till vikten av fri sikt genom eventuell röjning.

– Med målet enskild soldats uppträdande i grupp nådde vi dit.

Vägen till detta mål gick via förflyttningssätt och trestegsprincipen vid påskjutning.

– Denna princip integrerade vi i alla moment, säger Rickard Törnstråle.

Ak4 gäller

Kursen Strid enskild soldat riktar sig mot befattningar i Hemvärnet.

– Detta var en kurs för handhavande av Ak4 och alla elever blev godkända så nu ligger vägen öppen för dem att ta en ny befattning eller fortsätta i sin nuvarande befattning i någon av Hemvärnets bataljoner.

Rickard Törnstråle är själv engagerad i 84.Hvbar som stridsledare. Han är också CBRN-befäl och lägger ner en anseelig tid på frivilligförsvaret. Sedan snart fyra år är han aktiv i Försvarsutbildarna. Han har en bakgrund i FVRF där han började engagera sig 1989. Rickard Törnstråle är kurschef för fem till sex GU-F:ar om året och håller ett flertal helkurser. Tillsammans med jobbet i Hemvärnet blir det en hel del tid. ■

CJSE13 – en dynamisk övning

Dagen var här, då Försvarsmaktens stora stabsövning inleddes. Känslorna var blandade, det var den första internationella övningen jag hade sökt till. Det var PRE-TRAINING och man visste inte riktigt vad man hade att förvänta sig.

TEXT OCH FOTO: LARS-ERIK HALLINDER
FOTO: ANDREAS KARLSSON

Det var folk från hela världen, allt från USA till Sydkorea. Mestadels svenskar. Allt var enligt internationell NATO-standard.

PRE-TRAINING

Utbildningen under förövningen var i regel bra. Den steg över mina förväntningar och förberedelserna inför CJSE13 var väl förberedda inför övningen 16-26 april. Mycket av utbildningen hölls av erfarna stabsassistenter från tidigare övningar.

Det krävs dock en hel del av en själv när man medverkar under dessa övningar. Man skall kunna uppträda professionellt med en bred allmänbildning, hantera stress och kunna lösa problem. Man skall kunna organisera och göra det enkelt för sig. Det kommer in hundratals meddelanden och man måste veta vad man måste prioritera. Man skall samtidigt ha goda arbetsrutiner för att kunna sortera meddelanden på ett effektivt sätt samt ha en god vana att hantera telefonsamtal och sköta en växel vid stabsexpeditionen.

– Man fick verkligen testa sig själv och hur mogen man är för sina arbetsuppgifter. Hur beredd man är på att ta initiativ och bland annat vara chef, säger Cecilia Johansson, en av stabsassisterna, från Försvarsutbildarna Skaraborg.

En försvarsmaktsgemensam övning

Combined Joint Staff Exercise är en internationell och försvarsmaktsgemensam stabsövning där ledningsfunktionen hanterar flyg-, armé- och marina stridskrafter. Övningen är mångdimensionell med civila och militära aktörer och har över 1 400 deltagare från hela världen.

Övningen baserades på fiktiva scenarion där flera länder är involverade och drabbade av djup kris. Det är mycket bakgrundsmaterial inför övningen och scenariot har ett inledande skript som under tiden påverkas av övningens markör- eller ”B-

styrka”. Det var också där jag tjänstgjorde, som stabsassistent på avdelningen PMESII (Political, Military, Economical, Social, Infrastructure, Information). Tempot i spelet har en stor roll och de olika rollerna vid det som på NATO-språk förkortas ”EXCON GAME” bidrar till dynamik – med allt från civila aktörer såsom lokala aktörer, humanitära organisationer och internationella samfund till militära såsom vän- eller motståndarförband.

Man får inte heller glömma bort den sociala delen av övningen. Man fick kontakt med hundratals personer. Vissa man säkerligen träffar igen. Mässen var öppen varje kväll, och det fanns mycket tid

emellanåt där man kunde träffas och samverka med varandra. Det märktes att flera hade träffats flera gånger tidigare, och för andra var det första gången. Stämningen överlag var trevlig.

Vi som arbetade som stabsassistenter fick ett fantastiskt stöd från övningsledningspersonalen, som bland annat bestod av IT och säkerhet, stabsassistentinstruktören Eva Lindberg, information management officer Anders Strand och vår arbetsgivare Kerstin Kihlfors från Högkvarteret. Det är vi hjärtligt tacksamma för och hoppas även att andra frivilliga söker till VIKING14 och andra internationella övningar. ■

CJSE samtränar bland annat stabsofficerare från olika länder och från olika försvarsgrenar.

I Almedalen är det prominenta personer i talarstolen. Här talar ÖB general Sverker Göranson och Arméinspektören generalmajor Anders Brännström lyssnar.

Inför Almedalen 2013

TEXT: PER KLINGVALL OCH TOMMY JEPSSON
FOTO: FÖRSVARSMAKTEN/ FÖRSVARETS BILDBYRÅ

Arets Almedalsvecka som genomförs under första veckan i juli sammanfaller med att det händer åtskilligt av betydelse inom politikområdet försvar. I juni lämnar försvarsberedningen sin omvärldsanalys som är ett underlag för ett nytt flerårigt försvarsbeslut som regeringen aviserat till 2015. Försvarsmakten har anmält att ytterligare ekonomiska resurser behöver tillföras efter 2014 för att kunna fullfölja 2009 års försvarsbeslut. Detta sammanfaller med ett ökat intresse för säkerhets- och försvarsfrågorna hos allmänheten där debatten som följt efter ÖB:s uttalande kring det som populärt kommit att benämnas "enveckasförsvaret" åter satt dessa frågor på samhällsagendan.

Försvarspolitisk arena

Åtskilligt inom de ämnesområden som lyfts fram ovan kommer att behandlas under Almedalsveckan inom ramen för **Försvarspolitisk arena**, som är ett samarbetsprojekt mellan flera olika organisationer och företag knutna till försvarsområdet. Försvarsutbildarna var en av initiativtagarna då projektet startade förra året och i år deltar vi i två seminarier den 3 juli tillsammans med de andra frivilliga försvarsorganisa-

tionerna och Försvarsforum. Är ni på plats så besök oss gärna. Vi finns på Sankt Hansgatan 11 med ingång från trappgränd. Se mer på www.forsvarspolitiskarena.se.

Försvarspolitisk arena kommer även att vara upptakten till ett fortsatt samarbete mellan Allmänna Försvarsföreningen, Försvarsutbildarna och Kungl Krigsvetenskapsakademien där ambitionen är att under 2013-2015 genomföra en rikstäckande seminarierie inom ramen för ett projekt som getts namnet **Försvarsforum**.

Målsättningen är att:

- Upplysa om säkerhetspolitiska utmaningar och alternativa vägval för svensk säkerhet och försvar.
- Åstadkomma en vital debatt rörande säkerhet och försvar genom att fördjupa sig i olika frågor som kan vara av värde inför försvarsbeslutet 2015.

Ett folkbildningsprojekt

Försvarsforum ska bidra till att skapa ett ökat intresse för säkerhets- och försvarsfrågorna inför riksdagsvalet 2014 och det efterföljande försvarsbeslutet 2015. Projektets genomförande kräver en bred uppslutning på riksplanet liksom på lokal/ regional nivå.

Seminarieerien planeras att genomföras på närmare trettio orter. Varje seminarium, som tidsmässigt kommer att omfatta cirka två timmar, är tänkt att vara uppdelat i två block. I det första sker en presentation av den säkerhetspolitiska utvecklingen och en beskrivning av det militära och civila försvaret. I det andra blocket genomförs en debatt med särskilt inbjudna personer. Till debatten är det angeläget att politiker inbjuds att delta. Några seminarier planeras få en särskild inriktning som exempelvis frivillighetens roll samt den teknologiska utvecklingen.

Engagemang krävs

För att **Försvarsforum** ska kunna fullföljas på ett bra sätt spelar läns- och regionsavdelningarna inom Allmänna Försvarsföreningen och de regionala förbunden inom Försvarsutbildarna en helt central roll. En lokal/regional anknytning är helt nödvändig för att få ett kraftfullt genomslag.

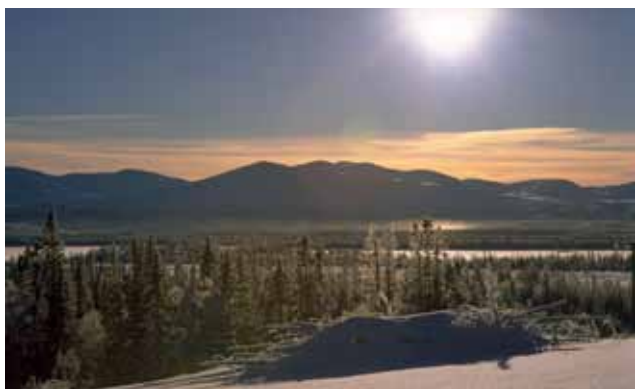
Vi kommer att presentera hela programmet på vår hemsida när de inblandade förbunden efterhand har tider och platser klara. ■

Rekrytering och utbildning i övre Norrland!

VI I KIRUNA hade besök från "centralmakten" 2-3 april av PROD FRIV. Syftet med resan var att öka förståelsen för förutsättningarna för rekrytering och utbildning i övre Norrland, speciellt i Kiruna området.

Deltagare vid mötet var Stefan Hallén och Stefan Törngren från PROD FRIV, Riksbiljårchefen Reidun Eklöw, Niclas Erdin från Sjövärnskåren, Röda Korsets Per Spjuth, utbildningsledare norr Ulf Konradsson samt lokala representanter från Brukshundsklubben, Försvarsutbildarna och från Lapplandsjägargruppen utbildningsintendenten Inga-Lill Eriksson samt chefen Mikael Nordmark.

Förutsättningarna för frivilligförsvaret är fortfarande rätt så bra, trots att det är svårt att få deltagare på grund av arbetsituationen här uppe, de flesta arbetar långa skift lördag-söndag. Folkförankringen är fortfarande hög men det gäller nästan bara de äldre, var är ungdomarna? Efter gymnasiet så har de flesta arbete som vikarier sommartid. En del åker till varmare

Verksamheten i Kiruna har helt unika förutsättningar, bland annat den oslagbart vackra naturen.

länder under vintern men största delen reser till andra utbildningar söderut. Det är då svårt att motivera dem att börja i ungdomsutbildning. Värnplikten var en bra fortsättnings skola som man säger i Finland.

Det gäller att visa att vi finns. Den som inte syns finns inte. Vi måste ta hand om de intresserade, de skall känna sig behövda. Diskussionerna var livliga under dagen. Vi kom överens om att rekrytering måste göras lokalt och regionalt med stöd av FM. Frivilligorganisationerna som är lokalt förankrade måste få personella, ekonomiska och materiella resurser att bedriva rekrytering för FM. Vi gick igenom alla svårigheter men även många positiva saker kom fram under dagen. Alla var överens om att inte ge upp. Det är också stödet till samhället som vi kan ge genom utbildning i frivilligorganisationerna, kanske Försvarsutbildarna kunde vara en paraplyorganisation.

Överstelöjtnant Mikael Nordmark avslutade dagen med information om gruppens arbete i norra och östra Norrbotten, en stor del av Sverige men med liten befolkning. Han berättade om Jägarskolans tidigare fostran av c:a 500 värnpliktiga som sedan spreds över landet med en positiv syn på norra Sverige.

Nu hade man utbildning i Kalixfors av GMU-soldater och de var mycket lyckat, vi försätter med det. Vi gjorde en rundvandring på det tidigare J22-området som nu var fullt med företag. En del kaserner var ombyggda till bostäder och LKAB, som förvärvat markområdet, kommer att bygga 150 villor i området. Inga-Lill och Mikael visade upp frivilliglokalerna som är mycket fina och ändamålsenliga.

Vi avslutade dagen med att uttala ett tack till de som rest hit och våra värdar från G66 Lapplandsjägargruppen. Alla var eniga om att vi skall göra vårt bästa!

TEXT: ALF JOSEFSSON
FOTO: FÖRSVARSMAKTEN

Värdigt 100-årsfirande

En av alla de gäster som stortrivdes var flygvapenöversten Roland Sterner.

LÖRDAGEN 18:E MAJ firade Halmstad respektive Varbergsföreningen sekeljubiléum vilket förlagts till Tylebäck. Programmet hade en blandning av värdig inramning och glad samvaro. För den förra stod Hemvärnets lokala musikkår som gjorde ett par ytterligt proffsiga framträdanden avslutat med arméns tapto. En flaggborg med Hallandsförbundets ungdomar bidrog också till den stilfulla inramningen.

Till den glada samvaron bidrog en smakfull middag, tal till jubilarerna och efterföljande dans. Vädret var underbart och medgav samvaro också utomhus tills nattens mörker sänkte sig över kursgården. Särskilt glädjande var att av de drygt 100 gästerna deltog ett fyrtiotal ungdomar från Hallandsförbundet, något som osökt kunde kopplas till framtidsstro för Försvarsutbildarnas verksamhet och det rekryteringsstöd vi svarar för gentemot Försvarsmakten.

Arrangörerna ska ha ett stort tack för en synnerligen väl planerad och genomförd jubiléumsfest som fick alla att trivas men också påminnas om de viktiga uppgifter som frivilliga krafter ska kunna lösa.

TEXT: TOMMY JEPSSON
FOTO: LARS BJÖRK

Försvarsutbildarna i Lysekil på Aerozeum

EFTER ANDRA VÄRLDSKRIGETS SLUT gick världen in i en ny fas, det så kallade Kalla kriget. USA hade, i slutet av andra världskriget, släppt en atombomb över Hiroshima/Nagasaki. Samtidigt pågick Koreakriget. Sverige hade, vid denna tid, byggt upp ett mycket starkt luftförsvar. Man såg värdet i detta och var mån om, att flygvapnet, vid en väpnad konflikt, inte skulle slås ut.

1942 byggdes vid Säve i ett berggrum och senare ytterligare ett större sådant. Det förstnämnda, beläget 30 meter under jord, skulle främst skydda flygvapnets dåvarande stolthet, "Flygande tunnan". Det större berggrummet, som stod färdigt 1955, skulle även kunna stå emot en atombomb av Hiroshimas kaliber.

Aerozeum, som det idag kallas, tillhör en av cirka 20 anläggningar, vilka klassas som "Sveriges militärhistoriska arv". Med hjälp av frivilliga krafter arbetar man med att bevara ett stycke svensk militärhistoria, unik inte bara för vårt land utan även internationellt, eftersom ett flygvapen, inhyst i berggrum, knappast förekom i andra länder, åtminstone inte i den stora omfattning som gällde för Sverige. För närvarande pågår en kulturminnesmärkning av området.

Idag besöks Aerozeum av en stor rad intresserade grupper och enskilda personer. Lördagen 6 april var det dags för Försvarsutbildarna i Lysekil att besöka anläggningen för en guidad tur. Tio intresserade ställde upp och fick av guiden, Paul Ram-

qvist, en initierad visning av de olika flygplanen man har samlat: J 29 Flygande tunnan, J35 Draken, AJ 37 Viggen och J 32 Lansen. Dessutom finns helikoptrar, robotar, elverkskärnor, startbil, en ledningscentral m.m.

Besöket blev en högtidsstund för alla försvars- och militärhistoriskt intresserade; i synnerhet besökare med flygintresse, vilka fick ta del av en runt 5 timmar lång visning.

TEXT: BERNT ORTNER

FOTO: LARS-ÅKE SIGGELIN/ FÖRSVARSMAKTEN

Flygplanet lansen fanns i en attack-, spanings- och jaktversion.

Krisutbildning

FÖRSVARsutbildarna och Civilförsvarsförbundet har fått i ett gemensamt uppdrag att svara för att grundutbilda frivilliga i krishanteringssystemet. Utbildningen riktar sig till de som har nyckelpositioner i frivilliga förstärkningsorganisationer och kommer att starta med fem utbildningar under hösten. För att förverkliga de kurserna så krävs välutbildade instruktörer som kan svara för en del lektioner och hålla ihop det scenario som kommer att utgöra grunden för den kommande utbildningen. Den 27-28/5 genomfördes därför en instruktörsutbildning med 11 elever. Åtta av dessa kom från Försvarsutbildarna och tre från Civilförsvarsförbundet. Det är nu dessa som kommer att vara kurschefer och instruktörer under de kommande grundkurserna. Bland föreläsarna på kursen fanns representanter för regeringens kriskansli, energimyndigheten och länsstyrelsen i Uppsala.

Information om grundkurserna återfinns på Försvarsutbildarnas hemsida under civilt krisstöd.

TEXT OCH FOTO: PER KLINGVALL

Kurschefen Anna Torndahl och blivande instruktören, Christoffer Fransson, diskuterar scenariot.

Blåljusdag i Eksjö

LÖRDAGEN DEN 27 APRIL genomfördes det en s.k. blåljusdag i Eksjö för tredje gången, med deltagande från Räddningstjänsten, Höglandssjukhuset, Polisen, Eksjö kommun, Försvarsmakten m.fl. organisationer. Ing 2 deltog med materielförevisningar, ammunition- och minröjning m.m. Norra Smålands hemvärnsbataljon visade också upp sig och passade på att rekrytera nya medlemmar. Syftet är att visa upp de olika verksamheterna för allmänheten. Platsen var Stora Torget i Eksjö som var utnyttjat till sista kvadratmetern av fordon, materiel, informationstält m.m. Besökarna räknades i flera tusental.

Norra Smålands Försvarsutbildningsförbund genomförde en rekryteringsinsats som i första hand riktade sig till ungdomar men som även resulterade i ett antal nya vuxenmedlemmar. För detta ändamål användes det nya informationstältet som förbundet anskaffat med tillhörande informationsbanderoller och roll up. I tältet rullade bilder från verksamheten på TV-skärm.

TEXT OCH FOTO: HÅKAN STEGERLING, FÖRSVARsutbildarna NORRA SMÅLAND

Förbundsungdomsledaren Stefan Larsson och förbundets rekryteringsansvarige Håkan Stegerling (med ryggen mot kameran) informerar intresserade ungdomar.

Det händer i förbunden 22/6-5/10

Region Syd

Skjutinstruktör Ak4B 2:2	09-11 augusti	Kosta
Military Weekend – ungdom	09-11 augusti	Göteborg
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	17-30 augusti	Karlskrona
Instruktör – fysiskt stridsvärde	06-08 september	Göteborg
Skjutinstruktör – gevär 22 hv	13-15 september	Skövde
Kompetenspool stabstjänst	20-22 september	Kalmar
Instruktör – CBRN, GU-F 1:2	20-22 september	Revingehed
Military Weekend	20-22 september	Revingehed
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	05-18 oktober	Göteborg
Minmedvetenhet	11-13 oktober	Eksjö

Försvarsutbildarna i Blekinge

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	17-30 augusti	Karlskrona
--	---------------	------------

Försvarsutbildarna i Bohuslän-Dal

Vapentjänst	10 augusti	Trollhättan
Resa Ystad International Military Tattoo	16-18 augusti	Norra Dal
Försvarsinformation	24 augusti	Åmål
Vapentjänst	25 augusti	Dals Valbo
Försvarsinformation	30 augusti	Åmål
Studiebesök	31 augusti	Södra Dal
Vapentjänst	07 september	
Rekrytering	07 september	Uddevalla
Försvarsinformation	09 september	Åmål
Studiebesök Militärmuseum	10 september	Norge
Rekrytering	14 september	Åmål
Vapentjänst	15 september	Norra Dal
Vapentjänst	21 september	Södra Dal
Studiebesök Kustbevakningen	02 september	Lysekil

Försvarsutbildarna i Göteborg

Military Weekend – ungdom	09-11 augusti	Göteborg
Instruktör – fysiskt stridsvärde	06-08 september	Göteborg
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	05-18 oktober	Göteborg

Försvarsutbildarna i Kalmar

Kompetenspool stabstjänst	20-22 september	Kalmar
---------------------------	-----------------	--------

Försvarsutbildarna i Kronoberg

Skjutinstruktör Ak4B 2:2	09-11 augusti	Kosta
--------------------------	---------------	-------

Försvarsutbildarna i Norra Småland

Minmedvetenhet	11-13 oktober	Eksjö
----------------	---------------	-------

Försvarsutbildarna i Skaraborg

Skjutinstruktör – gevär 22 hv	13-15 september	Skövde
-------------------------------	-----------------	--------

Försvarsutbildarna i Skåne

Studiebesök Stevensfort	30 juni	Danmark
Internationellt utbyte Danmark	17-18 augusti	Revingehed
Instruktör – CBRN, GU-F 1:2	20-22 september	Revingehed
Riskutbildning	26 september	Revingehed
Military Weekend	20-22 september	Revingehed

Försvarsutbildarna i Älvsborg

Vapentjänst	03 augusti	Toarp
Vapentjänst	10 augusti	Gässlösa
Överlevnad (ungdom)	08-11 augusti	Borås
Rikshemvärnschefens ungdomstävling	16-18 augusti	HvSS
Vapentjänst	21 augusti	Gässlösa
Marschträning (ungdom)	24 augusti	Rydal
Terrängtjänst (ungdom)	31 augusti	Borås
Brandtjänst och HLR	07 september	Borås
Vapentjänst (ungdom)	20-22 september	Göteborg
Marschträning (ungdom)	28 september	Borås
Exercis och marschträning	05 oktober	Rydal

Region Mitt

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	29 juni – 12 juli	Villingsberg
Skjutinstruktör – gevär 22 hv	05-07 juli	Villingsberg
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	10-23 augusti	Linköping
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	10-23 augusti	Falun
Military Weekend	23-25 augusti	Stockholm
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	24 aug – 06 sep	Gävle
Military Weekend	30 aug – 01 sep	Stockholm
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	14-27 september	Väddö
Närkamp block A	27-29 september	Falun

Försvarsutbildarna i Dalarna

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	10-23 augusti	Falun
Närkamp block A	27-29 september	Falun

Försvarsutbildarna i Gävleborg

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	24 aug – 06 sep	Gävle
--	-----------------	-------

Försvarsutbildarna i Stockholm

Military Weekend	23-25 augusti	Stockholm
------------------	---------------	-----------

Försvarsutbildarna i Södermanland

Rikshemvärnschefens ungdomstävling	16-18 augusti	HvSS
------------------------------------	---------------	------

Försvarsutbildarna i Värmland

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	29-juni – 12 juli	Villingsberg
Skjutinstruktör – gevär 22 hv	05-07 juli	Villingsberg
Vapentjänst	08 september	
Soldatprov	05 oktober	
Vapentjänst	13 oktober	

Försvarsutbildarna i Östergötland

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	10-23 augusti	Linköping
--	---------------	-----------

Region Norr

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	24 aug – 06 sep	Umeå
Military Weekend	06-08 september	Boden
Military Weekend	06-08 september	Umeå
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	29 sep – 12 okt	Ånn

Försvarsutbildarna i Jämtland

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	29 sep – 12 okt	Ånn
--	-----------------	-----

Försvarsutbildarna i Norrbotten

Military Weekend	06-08 september	Boden
------------------	-----------------	-------

Försvarsutbildarna i Västerbotten

Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F)	24 aug – 06 sep	Umeå
Military Weekend	06-08 september	Umeå

Försvarsutbildarna i Västernorrland

Sagamarschen	23-25 augusti	Sverige/Norge
--------------	---------------	---------------

Rikstäckande förbund

Kavalleri- och jägarförbundet

Military Weekend	30 aug – 01 sep	Stockholm
------------------	-----------------	-----------

Luftvärnsförbundet

Ungdomsrekrytering	24 augusti	Roslagen
Kvällsövning (ungdom)	04 september	Roslagen
Helgövning (ungdom)	06-08 september	Roslagen
Kvällsövning (ungdom)	02 oktober	Roslagen
Helgövning (ungdom)	04-06 oktober	Roslagen

2 0 2 7 3 8 7 0

POSTTIDNING

B

SVERIGE

**PORTO BETALT
PORT PAYÉ**

Skall du ut och rekrytera?

FÖRSVARMAKTEN

AHUNDRA TUSEN

Allt börjar med GU-F
Grundläggande soldatutbildning för frivilliga

De frivilliga försvarsorganisationerna,
en viktig del av Sveriges försvar.

MILITARY WEEKEND

FRIVILLIGUTBILDNING

Hem Ungdom Vuxen Kurser Länkar Aktieid Kontakt

Välkommen

Försvaret har ett stort behov av frivilliga som på olika sätt är intresserade av att göra insatser. Det kan vara att ha en befattning i Hemvärnet, arbeta för arbetet i Försvarsmakten eller helt enkelt vilja mer om hur försvaret av Sverige fungerar. Den här utbildningen är gemensam för de frivilliga försvarsorganisationer och för dem som har uppdrag som är knutna till Högkomsmandet.

Ungdomsverksamhet
Ungdomsverksamheten är till för ungdomar mellan 16 och 20 år.

Vuxenutbildning
Har dina organisationer inte möjlighet att erbjuda utbildning?

Försvarsinformation
Vad är det som händer i världen?

GU-F
Grundläggande utbildning för frivilliga

Military Weekend

Gå GU-F och bli s...
• Är du t ex intresserad av teknik, sjukvård eller båtar?
• Gillar du utmaningar och vill göra en skillnad?
Då är du efterfrågad av Hemvärnet

Allt börjar med GU-F, Grundläggande soldatutbildning
Under 14 intensiva dagar kommer du att lära dig själv och om hur det är att lösa uppgifter tillsammans med andra, som också vill vara med och göra skillnad. Efter genomgången utbildning kommer du att gå vidare till specialistutbildning i Hemvärnet.

GU-F ger dig nya möjligheter till en karriär i Försvarsmakten, till exempel i Hemvärnet.
Läs mer på:
www.frivilligutbildning.se

Foto: Kristian Forsberg/Fotografiska

Hemvärnet behöver specialister
Är det dig vi söker?

Beställ rekryteringsmateriel från kansliet.

Anmäl ändrad adress!

Har du flyttat eller ska du byta adress? Se till att du får ditt nummer av Försvarsutbildarna utan avbrott! Gå in på www.forsvarsutbildarna.se – leta upp "Min medlemssida" och gör dina ändringar direkt på hemsidan.

